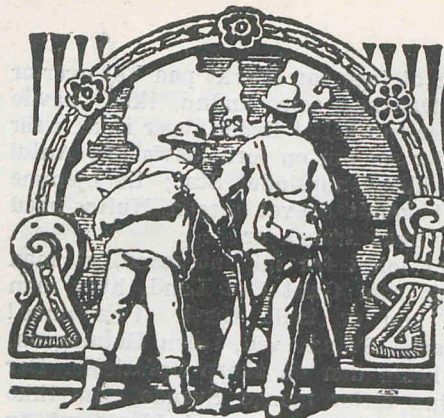

Den færende Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDlandet

Nr 1/3

Januar/Marts 1927

XXVI. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Den nuværende Situation — og Fremtiden.

Desværre er der ikke noget godt at meddele om Arbejdsforholdene ude. Ja, det er snart flere Aar siden, at Udsigterne for Udrejse har været saa sløje, som netop i Aar. Efter Krigens Slutning blev Arbejdsforholdene ganske gode i Frankrig og Belgien, særlig i førstevnte Land, og i 1922 var der ogsaa godt at bestille i Tyskland, hvor mange unge Svende fandt Arbejde. Denne Herlighed varede dog kun eet Aar; men saa kom Svejts med, hvor der baade i 1925 og især i 1926 arbejdede mange skandinaviske Svende. Tilbage af de Lande, hvor Naver kan gøre sig Haab om at finde Arbejde i Aar, er kun Svejts. Belgien har haft sløje Arbejdsforhold allerede et Par Aar, og selv om der dér skulde være Bedring at konstatere, gaar det kun smaat fremad. Frankrig er bleven et lukket Land for Naverne. Det begyndte allerede hen paa Efteraaret. Efterretningerne om den gevaldige Arbejdsløshed var ganske vist stærkt overdrevne; men bedre er Arbejdsforholdene imidlertid ikke blevne, stadig daarligere. Det har været svært at sige noget bestemt om Arbejdsmulighederne i Frankrig paa et tidligere Tidspunkt i Aar; fra mange Steder er der bleven fremhævet, at Krisen snart vilde være overstaaet, saa Svende igen kunde rejse til Frankrig nu dette Foraar. Det har imidlertid vist sig ikke at gaa i Opfyldelse. Ifølge den officielle Statistik stiger Arbejdsløshedstallene stadig, og Kontrollen overfor arbejdssøgende Udlændinge haandhæves stadig strengere, saa det maa *absolut* fraraades at rejse til Frankrig. I Forhold til Landets Befolkning er Arbejdsløsheden ganske vist ikke stor, ja, sammenlignet med danske eller tyske Forhold, er den saagar ringe; men hvad nytter det, naar det nu er forbundet med den største Fare for vedkommende Udlænding at tage Arbejde i Frankrig. Bevilling dertil gives ikke mere, og sker Arbejde uden en saadan, er der saa stor Risiko forbunden derved, at man kun paa det bestemtteste maa fraraade alle Svende at prøve derpaa. Maaske bedrer Forholdene sig lidt i Frankrig senere hen paa Aaret, men det staar dog hen i det uvisse. Det er ganske vist svært at spaa; men mon det ikke gaar saadan i Frankrig, at selv om der muligvis kommer smaa Pavser i den Krise, som Frankrig skal igennem, saa godt som den, Tyskland har maattet gennemgaa, bliver det alligevel ikke godt for den franske Frank paa en eller anden Maade er bleven pariseret og derefter overvundet den Krise, som uvægerlig vil følge deraf. I den Forbindelse maa der gøres op-

mærksom paa, at naar der allerede gør sig saadanne Krisetegn gældende i Frankrig, fordi den franske Frank har naaet 20 %! af sin Pariværdi, hvordan skal det da gaa, naar den bliver *endelig* stabiliseret, altsaa faar sin Pariværdi? Lønningerne vil da ganske vist gaa nedad, maalt i Frank, men overfor Lønningerne i Udlandet, vil de snarere stige, akkurat som i Tyskland, hvor Lønningerne under Inflationen, trods deres stadig til det groteske voksende Størrelse, alligevel laa langt lavere end de omgivende Landes. Efter Markens Stabilisering er der derimod indtraadt en betydelig effektiv Forhøjelse af de tyske Lønninger, som nu overalt har naaet Lønningerne fra før Krigen, ja mange Steder overskreden disse. Grundet paa disse Forhold lider Tyskland under en uhyre Arbejdsløshed; først efterhaanden som Erhvervslivet vænner sig til at arbejde med de ganske forandrede Forhold, som Deflationen har medført, vil der være Bedring at mærke.

Paa samme Maade vil det gaa i Frankrig, og efter al Sandsynlighed vil Krisen dér blive langvarigere end i Tyskland, hvis Dygtighed i Industri, Handel og ellers alt, hvad der hænger sammen med Erhvervslivet, staar langt højere end Fransk-mændenes. Maaske kan en almindelig Opgang af Konjunkturerne i Evropa forkorte den franske Krise, som vil komme i langt større Omfang end den nuværende; det maa Fremtiden vise. Under alle Omstændigheder maa Indrejse til Frankrig af arbejds-søgende Danske paa det kraftigste fraraades. — I den Forbindelse maa der ogsaa udtales en Forundring over den temmelig rigorose Maade, som det franske Politi mange Steder er gaaet frem paa mod de arme Naver, som ikke havde Papirerne i Orden. Man kan selvfølgelig stille sig paa det Standpunkt, at det er deres egen Skyld, men Fakta er jo, at kun ganske faa Naver er rejst ind i Frankrig paa fuldtud reglementeret Maade, saa lidt som f. Eks. svejtsiske Arbejdere. Hvor det ikke drejer sig om samlede Transporter af Arbejdere, saadan som det er sket af polske, tjekkiske, spanske, italienske Arbejdertransporter til Frankrig, har de franske Bestemmelser vedrørende Indrejse af fremmed Arbejdskraft været akkurat saa upraktiske som f. Eks. de svejtsiske Bestemmelser var overfor arbejdssøgende Danske indtil 1. Juni 1925, hvor de efter Foranledning af C. U. K. blev omforandrede, hvilket jo ogsaa medførte den store Indrejse af Naver til Svejts i 1925—26 og nu i Aar.

Grundet paa de gode Arbejdsforhold i Frankrig er omtalte Bestemmelser ikke bleven strengt haand-

hævede; de fleste Svende bragte først deres Papirer i den fuldtud rigtige Ordning efter at de var begyndt at arbejde. Selvfølgelig har Frankrig nu spæret for enhver Tilgang af yderligere fremmed Arbejdskraft; det vilde ethvert andet Land sikkert ogsaa gøre, naar først Arbejdsløsheden begynder at gøre sig bemærkbar. Derimod kan man nok samtidigt være af den Mening, at det ikke havde været saa nødvendig at gaa saa strengt frem mod de Svende, der allerede var i Frankrig, selv om Papirerne ikke endnu var i Orden. I Forhold til Landets Befolkning kan Arbejdsløsheden endnu betegnes som ringe i Frankrig. I Svejts, der dog staar meget gunstig, hvad Arbejdsløsheden angaar, ikke mindst sammenlignet med Danmark, er der dog altid en ca. 15,000 Arbejdsløse, hvad er meget mere, forholdsvis set, end det Antal, som findes i Frankrig. Skulde man gaa efter det, kunde der heller ikke rejse arbejdssøgende Danske ind i Svejts, i al Fald for mange Fags Vedkommende. Naar endvidere tages i Betragtning, at det alt i alt er et ret ringe Antal Danske, som arbejdede i Frankrig, i al Fald set i Forhold til mange andre Nationer, da kunde man nok have ventet, at man var gaaet lidt mindre streng frem mod de Danske, som havde det Uheld ikke at have deres Papirer i Orden, da det franske Politi begyndte at haandhæve Bestemmelserne strengere. Mn kan næsten fristes til at spørge om det franske Politi paa deres Side altid har optraadt korrekt overfor danske Arbejdssøgende. I al Fald er det en Kendsgerning, at der er bleven afkrævet dem Papirer og Betaling derfor paa 17 forskellige Maader, som man siger, jaget fra det ene mere omstændelige Bureau til det andet. Endskønt de franske Departementer absolut ikke har den suveræne Særstilling, som de forskellige Kantoner i Svejts (Landsdelen Elsas-Lothringen danner dog en Undtagelse herfra), har Behandlingsmaaden overfor arbejdssøgende Danske været meget forskellig fra Mandighedernes Side i de forskellige Departementer, og hvad den i Efteraaret indførte «Hovedskat» for Udlændinge paa 375.— fr. fr. angaar, kan man have den Mening, at den — taget efter de mellemfolkelige Bestemmelser — er ulovlig. I al Fald har den svejtske Regering, den Mening, og har den ogsaa givet Udtryk derfor overfor den franske Regering. Som man før benyttede Visumtvangen overfor Turister til i alle Lande at tappe disse for en Del Penge gennem høj Betaling for Visum, saaledes bliver Lejligheden ogsaa benyttet overfor arbejdssøgende, som skal have den dertil nødvendige Tilladelse. Ogsaa i Svejts andrager den Sum, som en Svend skal betale for sin Arbejdstilladelse mere end nødvendig. Der betales kun ganske vist en Art «Skrivegebyr», saaledes at Myndighederne skulde faa deres direkte Udgifter til Undersøgelser, Papir etc. dækket, men i Virkeligheden er Gebyret for stort. Selvfølgelig kan man ikke fortænke Myndighederne i, at Gebyret er saa stort, at man altid er «paa den rigtige Side»; men det er man altsaa ogsaa, mere end nødvendig. De 375.— franske Fr., som i mange Tilfælde er bleven krævet af Svende (for ikke at tale om Turister) i Frankrig er i Virkeligheden en ren og skær Udbytning af Udlændinge, og er som sagt efter den kompetente svejtsiske Regerings Mening imod alle mellemfolkelige Regler. Alt dette viser, at de franske Myndigheder selv ingen videre Orden har i deres Sager, og var det derfor heller

næppe nødvendig at tage saa stærkt paa Vej overfor arbejdssøgende Danske, som endnu ikke havde naaet at faa Papirerne helt i Orden, især ikke, naar det som her drejer sig om en forholdsvis lille Antal Arbejdere fra en lille venligsindet Stat; thi hjemme bliver der som bekendt drevet megen Kultus med Frankrig og alt, hvad fransk er

Nu være det langt fra mig at mene, at man ikke skal optræde som Gæst i et Land, hvor man i Virkeligheden kun er taalt Gæst. Tværtimod! Jeg har, som mange Svende véd, i den Retning en, man kan godt kalde den en skarp Opfattelse. Der er desværre endnu altfor mange Svende, som ikke véd, eller synes at vide, at man skylder først og fremmest alle efterfølgende Landsmænd, sit Fødeland og Navnavnet at optræde saadan, at ingen i det Land, hvor man opholder sig, bliver nødt til at se ned paa det Land, hvorfra man er. Men forekommer der Fejltagelser, Overgreb eller lignende fra udenlandske Myndigheders Side, da bør det med samme Ret paatales fra vor Side. I Svejts har C. U. K. klaget ikke faa Gange til den danske Gesandt i Bern, *Herr A. Oldenburg*, som da ogsaa med stor Elskværdighed har først Klagerne frem til de svejtsiske Myndigheder. Følgen deraf har da ogsaa været den, at Overgreb fra disses Side overfor Danske saa godt som ikke forekommer mere. — Naar jeg er gaaet temmelig udførlig ind paa Forholdene i Frankrig, er Grunden den, at en Epoke for det skandinaviske Rejseliv nu er sluttet dér, og bør derfor alle den sidste Tids Forteelser overfor Naverne i Frankrig prentes paa Tryk, som det her er sket; dels fordi det hører med til Beskrivelsen af denne Epoke, dels fordi det er godt at have det staaende paa Tryk, skulde der senere blive gode Arbejdsforhold i Frankrig igen, saa man, dersom der bliver Grund til Klage i den ene eller anden Retning, kan henvise til tidligere Forteelser. Denne Gang er disse kommet os til Kundskab efter at det allerede var saa godt som for sent; for Fremtiden maa Overgreb og lign. fremdrages omgaaende og i præcis Form, og for at give Henvendelser og Klager forøget Vægt, maa der skabes et Slags Samarbejde mellem de franske Afdelinger i Samklang og Forstaaelse med C. U. K. s Ledelse, saadan som det allerede er praktiseret af de tyske Afdelinger ved flere Lejligheder overfor deres respektive Myndigheder. Thi det er klart, at der da bliver taget mere Hensyn til Henvendelser, end naar saadanne sker direkte fra Zürich, idet danske Statsrepræsentanter udenfor Svejts vil være tilbøjelig til, især naar de ikke kender noget videre til den faste Sammenslutning, som C. U. K. danner, at undlade at tage noget videre Hensyn til saadanne Henvendelser ...

Endskønt *Tyskland* efter alle Kompetentes Mening har overstaaet sin Bølgedal, er Forholdene alligevel ikke saadanne, at vi kan gøre os noget Haab om i Aar at kunde anbefale Tilrejse dertil. Der vil blive bygget en Del omkring i Tyskland, for endelig at afhjælpe den store Bolignød, og udelukket er det ikke, at der senere hen vil kunde blive Brug for Svende i enkelte Bygningsbrancher; men det staar endnu i det uvisse, og i al Fald bliver det næppe i en saadan Udstrækning, at Udrejse af den Grund kan anbefales. Det vil, altsaa eventuelt, nærmest blive Svende, der før har arbejdet i Tyskland, som da faar en Chance.

I *Belgien* er Forholdene som før nævnt ogsaa i Bedring efter de sidste Par Aars Dødvande dér; men det gaar langsomt, saa Udrejse dertil kan heller ikke anbefales.

I *Spanien* har vi jo ogsaa Afdeling; men dér er Forholdene snarere for nedadgaaende, og da Sproget selv under gode Forhold har lagt store Hindringer i Vejen for Navers Arbejde dér, er det klart, at Tilrejse dertil slet ikke kan anbefales nu.

Saa har vi *Svejts* tilbage. Dér er Forholdene omtrent de samme, som i Fjor: nogenlunde godt i Byggefagene, temmelig daarlig i Træforarbejdsningsbrancherne (Snedkere, Billedskærere, Tømrere), og rent umuligt at faa Arbejde i Industrien, særlig er Tekstil-og Metalindustrien ramt haardt. Taget i det store og hele bliver der maaske endda bygget mindre i hele Svejts end sidste Aar, hvorimod der i Zürich endnu vil blive et godt Byggeaar. Praktisk talt er det dog kun for Malere og Murere, at det bliver nogenlunde. Bygningssnedkere er der ingen videre Mangel paa, og desuden arbejder den Branche paa anden Maade end hjemme, saa de fleste Svende hjemmefra vil slet ikke kunde arbejde i den i Svejts. For Tømrere er det heller ikke særligt godt. I Byerne i Svejts bliver Jernbjælker brugt i større Udstrækning end hjemme, og det gavner selvfølgelig ikke Tømrerprofessionen. Tilbage er egentlig saa kun Malere og Murere; men dels vil der komme saa mange fra Frankrig, især Nizza, og ogsaa andre franske Byer, dels vil der ogsaa komme en Del tidligere Svejtsere hjemmefra, saa der bliver mere end Naver nok i Svejts. Vi kan altsaa ikke anbefale Udrejse til Svejts, heller ikke for Malere og Murere. Henvender der sig uberejste Svende til Afdelingerne hjemme om Udrejse til Svejts, maa de fraraades det. Der vil som sagt alligevel komme Svende nok til Svejts, og een Ting af stor Vigtighed bør i den Forbindelse bemærkes: Sidste Aar kunde Udrejse til Svejts og Frankrig anbefales. Glippede det for en uberejst Svend i Svejts, enten paa Grund af forringede Arbejdsforhold, eller fordi, han ikke var Faget helt voksen, da kunde man henvise ham til Frankrig, hvor han under alle Omstændigheder kunde finde Arbejde. Dette er imidlertid ikke mere Tilfældet i Aar. Gaar det galt for en Svend i Svejts, kan man ikke vise ham andre Steder hen. Resultatet deraf bliver da en Masse Ærgrelse baade for Svenden og Afdelingerne og i sidste Række Konsulerne, som ifølge deres Instrukser slet ikke er forpligtet til at sende en Svend hjem, saadan som mange tror; men som overviser ham til Politiet, der da «skubber» Vedkommende ud af Landet ... og det er absolut ikke sjovt. — Der kommer vel nok enkelte unge Svende til Svejts i Aar alligevel, men det bliver paa eget Ansvar, ikke fordi, vi har agiteret derfor.

Hvad de øvrige Lande angaar, hvor vi har Afdelinger, er der meget sløjt i *Norge*, hvortil Udrejse under alle Omstændigheder maa fraraades. Derimod tegner Forholdene bedre i *Sverige*, saa der vil nok dér som sidste Sommer komme til at arbejde nogle danske Svende.

* * *

Det første store Rejseaar efter Krigen var 1926... og nu allerede et saadant «Tilbagefald»! Der var allerede indtraadt den Vekselvirkning, mellem vore Afdelinger hjemme og ude, som flere Gange er omtalt

her og som er en Følge af C. U. K.'s hele Opbygning, men som dog først viser sig rigtig, naar Rejseforholdene er under Udvikling. I Efteraaret fik vore Afdelinger stor Tilvækst af hjemvendende Svende, som tildels igen vilde have været draget ud i Aar, og som vilde være bleven fulgt af mange andre unge Svende ... dersom, ja dersom Rejseforholdene ude ikke var bleven daarligere.

En Ting førte Aaret 1926 med sig. Vi har aldrig udbetalt saa store Summer til Rejseunderstøttelser som netop dette Regnskabsaar. Beløbet nærmer sig stærkt 10,000.— Schw. Fr. Desforuden er ca. andre 10,000.— Fr. udbetalt til de andre Understøttelseskategorier, saa vi naar en samlet Understøttelsessum, som vi aldrig har haft før tilnærmelsesvis. Det er gaaet stærkt ud over Tilskudene fra Afdelingerne til H. K., som paa sin Side har maattet understøtte mange Afdelinger med Tilskud, saa det har været vanskelige Forhold at arbejde under. Det er gaaet ud over andre Opgaver, bl. a. Bladet, som dog paa den anden Side ikke havde virkelig positive Oplysninger at bringe om Arbejdsforholdene ude, før man kunde se, om det dog ikke vilde blive bedre i Frankrig. Samtidigt har vi dog haft den store Tilfredsstillelse, at vi — trods de ganske ekstraordinære Forhold ude som hjemme, ikke mindst i Danmark med dens langvarige, katastrofale Arbejdsløshed — har kunnet efterkommet alle økonomiske Krav fra vore Afdelinger og Medlemmer, med Undtagelse af én Afdeling, overfor hvilken H. B., har taget særlig Forbehold. Derover kan vi med Rette være stolt, thi vore Love er ikke opbyggede under Hensyntagen til en saa langvarig og omfattende Krise, som den vi har været ude for denne Vinter. Ikke engang Arbejdsløshedskasserne hjemme, som dog under Henblik paa de særlig danske Forhold har garderet sig godt mod lange Kriser, har kunnet magte den nuværende, men har i stor Udstrækning maattet optage Laan, bl. a. i Banker. For at give blot et lille Strejfblik over, hvilke vanskelige Forhold, vi arbejder under, kan f. Eks. anføres, at med Undtagelse af et større Beløb, som en tysk Afdeling har skyldt allerede et Par Aar, har samtlige tyske Afdelinger i 1926 tilsammen kun indsendt Fr. 72.50 til H. K.... og vi har dog endnu en Del Afdelinger i Tyskland med ganske anseelige Medlemstal. Afdelingerne er selvfølgelig ikke Skyld deri, men den lange Krise.

Ved ivrig Korrespondance med langt de fleste Afdelinger er Forbindelsen dog fuldt ud bevaret, ligesom ogsaa en stor Artikel i den danske Arbejderpressen af undertegnede har orienteret om Arbejdermulighederne ude, og gaar det nu økonomisk fremad igen. Der er hjemme udbetalt saa mange Maksimalunderstøttelser, at der nu bliver et Pusterum, som de sidst indsendte Beløb viser, især da Medlemmer, som har optaget hele deres Understøttelse, efter vore ny Love skal betale 52 Ugers fuldt Kondigent, før de igen er berettigede. Denne Bestemmelse er en af de bedste Forandringer, som vore ny Love bragte, og fortjener C. U. K.'s Ledelse Tak fordi den her udviste Forudseendehed; i dette Tilfælde et ikke helt behageligt Hverv.

* * *

For Rejselivets Vedkommende er en Epoke igen afsluttet for C. U. K. Efter at Frankrig, tildels Belgien i flere Aar har kunnet yde Svendene hjemmefra

Arbejde, er der for dette foreløbigt sat slut. Tilbage er saa Svejts, som jo imidlertid er et lille Land og derfor kun kan optage et forholdsvis begrænset Antal Naver. Maaske vil der indtræde smaa Pustepavser i Frankrig, men før dette igen vil blive i Stand til at give Svende hjemmefra Arbejde i større Udstrækning, vil — saavidt Menneskeforstand formaar at se — Tyskland blive det gamle, gode Naverland, som det var før Krigen, hvor Hundreder, ja Tusinder af skandinaviske Svende vil kunne finde Arbejde og Belæring paa mange forskellige Omraader. Har saa først Frankrig overvundet sin Krise, vil der ogsaa dertil igen gaa en Strøm af nordiske Svende; thi Frankrig har jo under normale Forhold slet ikke Mennesker nok selv, og i Særdeleshed ikke kvalificerede Haandværkere. Og det er godt det samme, at Svendene da vil spredes mere, end det var Tilfældet før Krigen, hvor «Naverlandene» faktisk indskrænkede sig til Tyskland og Svejts, med en enkelt, ikke særlig stor Afdeling i Frankrig. Dengang var C. U. K. en Organisation, som egentlig kun var udstrakt til tysktalende Lande. Vi er allerede godt paa Vej til at blive en *europæisk* Organisation, og vil dette blive endnu mere Tilfældet, naar de økonomiske Forhold i Europa efterhaanden bringes i Lave ... da øjner vi ogsaa langt ude Rusland som et Land, der vil kunde optage mange Naver: Europas Amerika! Europas U. S. A.! At Udviklingen vil komme til at gaa saadan, er jeg overtydet om, kun er det vanskelig at udtale sig om, *hvor* hurtig denne Udvikling vil gaa. Naar jeg før her i Bladet har henvist til den kommende Udvikling, har manges Sortseer sagt: ja, men det bliver jo ikke bedre! Og saa viste Aaret 1926 dog, at Udviklingen gik som ofte skildret her i Bladet: med stor Udrejse af Svende hjemmefra og en deraf følgende frugtbar Udvikling mellem alle C. U. K. s Afdelinger ude og hjemme. Naar den Dødsperiode, som indeværende Aar i det store og hele sandsynligvis vil bringe for Rejselivet, er overstaaet, da gaar det atter med fornyet Kraft frem for Rejselivet og dermed for hele C. U. K.

Zürich i Marts 1927.

H. J. Larsen.

Til Afdelingskassererne!

Opmærksomheden bedes henledt paa Restancerne nu til det kommende Kvartalsveksel, som ogsaa danner Afslutning paa Regnskabsaaret. Den overalt herskende Arbejdsløshed slaar desværre store Huller i Salget af Kontingentmærker, saa det er af Vigtighed, at de Medlemmer, som arbejder ogsaa efterkommer deres Forpligtelser. — Da Regnskabet allerede er langt fremskreden, bedes Blanketten for Januar Kvartal ikke indsendt for sent, saaledes at vi allerede i Juni kan offentliggøre det samlede Regnskab—

Hovedkasserevisorerne.

Naverbordet i Aarhus.

Dette er vel nok det flotteste af de snart ikke faa Naverborde, som findes indenfor C. U. K. — Bordet er af Eg og lavet af Grægersen og Clausen. Ogsaa Søjlen er af Eg og skænket af Drejer Christensen. Mønterne er dels købte, dels skænkede af Medlemmerne, særlig maa i saa Henseende nævnes Fugle-Peter og Pariser-Peter, som hver især har skaffet mange Mønter. Arrangementet af disse er forestaaet af Bielefeldt.

Ærestavle.

Den 25. Januar 1927 kunde Tapetserer *Em. Bjerregaard* i København fejre sit 25 Aars Jubilæum som Medlem af C. U. K. — Bjerregaard er dog mest kendt som *Dresdenernav*. I mange Aar var han bosiddende i den skønne By ved Elben og utalte er de Naver, han dér er kommen i Forbindelse med og som han har hjulpet paa mange forskellige Maader. Allerede for flere Aar siden kunde B. fejre sit 25 Aars Jubilæum som Medlem af vor Dresdenerafdeling «Vaulundur», i hvilke mange Aar han for det meste havde været Kasser, Formand eller paa anden Maade ydet et aktivt Arbejde indenfor Afdelingen, og altid som C. U. K.-Nav; thi det har B. først og fremmest været, siden «Vaulundur» meldte sig ind i C. U. K., altid Sammenholdets og Kammeratskabets Mand.

De fortvivlede Ernæringsforhold i Tyskland under Krigen, især i Sachsen, tog saa haardt paa B. s Helbred, at han endnu lider derunder, ligesom Krigen ogsaa ødelagde det lille gode Værksted, han havde faaet oparbejdet. Tilsidst var der ikke andet at gøre for B. end at vende Næsen hjemmefter med sin Familie. B. er nu Medlem af vor Afdeling i København, for Øjeblikket Sekretær for denne, saa han har ogsaa hjemme bevares sin Interesse usvækket for vor Organisation.

Gennem disse Linier siger vi Bjerregaard Tak for alt, hvad han har ydet for vor Sag i de 25 Aar, ligesom undertegnede ogsaa siger Tak for god Forstaaelse og godt Samarbejde.

Red.

* * *

Endvidere har følgende Medlemmer kunnet fejre deres Jubilæum som Medlemmer af C. U. K. i uafbrudt 10 Aar:

Oslo:

R. P. Rasmussen, Karetmager, indmeldt i Aarhus, den 11. Nov. 1916 i Bergen.

Harald Lorentzen, Maler, Vejle, den 9. Dec. 1916 i Oslo.

Birger Høiberg, Typograf, Hjørring, indmeldt i Oslo, den 14. Dec. 1916.

København:

Th. Christensen, Repræsentant, Æbeltoft, den 22. Jan. 1916 i København.

Robert Laursen, Blikkenslager, København, den 29. Jan. 1916 i Berlin.

Peter C. Christensen, Maskinarbejder, København, den 12. Febr. 1916 i Berlin.

Svend A. Petersen, Smed, Maribo, den 19. Febr. 1916 i Berlin.

Emil Pedersen, Blikkenslager, København, den 30. Dec. 1916 i Hamborg.

* * *

Endvidere er et andet prominent 25 Aars Jubilæum at notere, nemlig Den farende Svends ... ja, ikke den rejsende, farende Svends, for hans Jubilæum gaar for Nordboernes Vedkommende mange Hundreder Aar tilbage, lige ned til Vikingetiden. Nej, det er Bladet «Den farende Svend», som den 25. Januar 1927 kunde fejre sit Kvartsekels Jubilæum, idet det da var lige 25 Aar siden, Bladets første Nummer udkom. Jubilæet faldt i en vanskelig Tid, hvor mere trængende Opgaver fordrede Midler, men der vil sikkert blive Lejlighed til at komme tilbage til dette Jubilæum.

Red.

Foreningsmeddelelser.

Aalborg. Paa Generalforsamlingen den 29. Jan. genvalgtes saavel Kasserer som Sekretær efter et frygteligt Brøl og med Akklamation. Grundet paa sløje Tider vedtoges det at udskyde Stiftelsesfesten, men som Erstatning derfor afholde en lille Svendefest, hvor hver arbejdsløs Svend faar en gratis Biksemad.

Forøvrigt har Afdelingen afholdt det obligate Juletræ, om hvilket 35 glade Børn dansede. Bagefter fik hvert Barn en velfyldt Pose og Kl. 10 kom Ole Lukøje og hentede Børnene, medens de ærværdige Fædre og nogle af det stærke Hunkøn fortsatte til Ilden gik ud i Ovnen. Da Hulefar ikke havde mere Brændsel, og Louis og jeg havde slukket de sidste 6, der var i Flasken, vandrede vi sørgmodig hjemad i spredt Orden. — Bestyrelsen vil i Aar arbejde hen til, at vi en Sommersondag samles saavidt muligt med alle jyske Afdelinger til en fælles Udflugt til Silkeborg, med Præg af Stævne. Der er skrevet til de andre jyske Afdelinger derom, og vil der her i Afdelingen blive foranstaltet ugentlig Indbetaling til dette Formaal. Turen tænkes taget med de billige Søndagstog. Jyske Afdelinger, tænk over vort Forslag!

Med kraftig Naverhilsen!

Peter Jensen, Kasserer.

Aarhus. Den 26. Dec. afholdt Afdelingen her sin Julefest, som blev overordentlig vellykket baade for Gamle og Unge. I Festen deltog over 70 Børn og over 100 lidt ældre. Foreningen havde hyret en rigtig Nissemand til at more og synge for de smaa og store Børn. Alt i alt en god Fest, som længe vil staa i Deltagernes Erindring.

Paa Generalforsamlingen den 22. Januar genvalgtes som Formand Murer Hansen; som Næstformand A. Magnussen; som Kasserer Drejer Henriksen; nyvalgt blev Olsen som Lokalinspektør og undertegnede som Sekretær. Hulen var fyldt til Trængsel af baade gamle og unge Svende. Mange Unge gaar og længes efter at Forholdene skal blive bedre ude, saa de kan komme ud og lufte Vingerne.

Med kraftig Naverhilsen! *P. Jørgensen.*

Brüssel. Vi havde her en udmærket Julefest, men vi havde ogsaa lang Tid i Forvejen fremskaffet Midler til dette Formaal. Et Par Fester i Efteraaret gav saaledes tilsammen lige ved 800.— Fr. i Overskud, ligesom vore gode Medlemmer, Fabrikant Fulbius, Ingenieur Andersen og Hustru, Repræsentant Andersen-Alstrup og Hassing gav runde Summer til Aarets største Fest. — Paa vor Januar-General-

forsamling genvalgtes som Formand Fabrikant Poul Fulbius; Repræsentant Hassing valgtes som Sekretær, medens undertegnede genvalgtes som Kasserer.

Med kraftig Naverhilsen! *Georges Poulsen.*

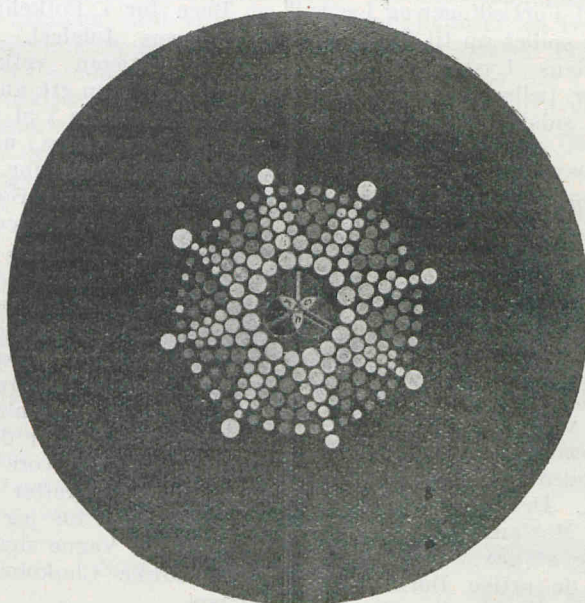
Dresden. Det saa ikke godt ud for vor Julefest her, som vi — trods Tidernes Ugunst — ikke gerne giver Afkald paa. Takket været vore herværende Konsulers Velvilje, ikke mindst fra den danske Konsuls, Herr Christiansens Side, som vi havde den Glæde at se ved Festen, kom dog denne alligevel i Stand. Vi gav Afkald paa vor traditionelle Jule-spising, men delte det til Raadighed staaende Beløb ligelig mellem alle Deltagerne, dog saadanne, at eventuelle Restancer blev trukken fra Beløbet, som var alle under den økonomiske Krise lidende Medlemmer velkommen. — Nu tændtes Juletræet, medens gamle danske Julesalmer blev sunget: da var der en

ægte nordisk Julestemning til Stede. Bagefter vuggede man sig i Valsens Toner og charlestonede til udmærket Dansemusik, lige til Kl. 1, da Formanden afsluttede den udmærkede Fest med et Leve for C. U. K. Bemærkes maa det nok, at vor Naversøster, Therese Hofmann, Cigarhandler Hofmann, samt Bjerregaard senior og junior, København ogsaa ved denne Lejlighed havde betænkt Foreningen med Gaver. Paa Januar-Generalforsamlingen valgtes undertegnede som Kasserer, Fru Hohlfeld som Sekretær.

Med kraftig Naverhilsen! *Peter Perltersen.*

Hamburg. Her er og har været meget sløjt, Arbejdsløshed og Pengeknaphed overalt. Dog har vi

fejret et Par Fester i Foreningen alligevel, særlig var Festen kort efter Peter Olsens Jubilæum meget vellykket, ved hvilken Lejlighed vi ogsaa fejrede Peter Olsen og hans Fortjenester indenfor C. U. K., og det blev, i al Fald for ham, en fugtig Fest. — Vor Julefest var ogsaa overordentlig vellykket. Børnene fik Chokolade og Kager saa meget de orkede, derefter havde vi en Opførelse af et Marionette-theater; der blev spillet «Die Bremer Stadtmusikanten» og «Eine gestörte Nachtruhe». Der er ellers ikke daarligt Sammenhold blandt Medlemmerne, som ikke lader nogen Lejlighed undgaa for at fejre de trofaste Svende. Den 2. Januar havde saaledes et af vore stabileste Medlemmer, Kallhauge, sit 25 Aars Svendejubilæum. Tidlig om Morgenen stillede fire Mand af Bestyrelsen for at hilse paa ham; det blev en «fugtig» Morgentur, som varede til langt ud paa Eftermiddagen. Jubilæet blev senere fejret ved en «Nachsitzung» i Hulen, hvor vi ogsaa fejrede Axel Scheibel, som lige havde faaet Medaljen for 25 Aars Medlemsskab indenfor St. Pauli Bürgerverein, noget som vel næppe for er passeret en Dansker. Der var

Aarhusafdelingens Naverbord.

Rav i Hulen, og ved samme Lejlighed blev der sunget et Par Sange for «Ole» og Kalhauge.

Med kraftig Naverhilsen!

Peter Sørensen, Formand.

Horsens. Lørdag den 8. Januar holdt Naverne her deres Julesfest, hvori deltog alle ikke-grippesygge Medlemmer med Damer og Børn. Hulen var smukt pyntet, og Træet prangede i al sin Dejlighed, med elektrisk Belysning og med et Væld af Guirlander og Flag, med Navernes Emblem prangende paa Toppen. Efter en lille Tale om Julens Betydning af Formanden, spillede Musiken Julesalmer, hvorefter Julemanden, alias Cigarmager Johnsen, arriverede med en Pose paa Nakken. Efter at Posens Indhold var uddelt og tildels fortæret, blev endnu flere af de herlige Julesange sunget, bl. a. ogsaa en til Lejligheden forfattet af Martin Brabrand. Efter at Børnene havde delikateret sig med Chokolade og Kager, var Julemanden igen paa Spil, med Fortællinger og Lege; stor Barnejubel. Saa blev der spillet op til Dans, og Naverne svang sig af Hjertens Lyst med deres Damer, ind imellem var der fælles Kaffebord, og først ved 6 Tiden naaede de sidste Deltagere hjem fra den vellykkede Fest.

Med skandinavisk Hilsen!

Henry Nielsen, Sekretær.

Kiel. Allerede den 18. Dec. holdt Foreningen her sin traditionelle Julefest. Vor Flok er svundet noget ind, saa vi var vel kun en ca. 40 Voksne og Børn til Stede, men det var alle trofaste Naver, som var til Stede, og Festen forløb til enhvers Tilfredshed. Som sædvanlig havde Fornøjelseskomiteen og dens Damer været flittige, saa vi kunde byde Børnene et smukt pyntet Juletræ og et veldækket Bord, med Chokolade og Kager. Da Børnene havde spist sig mætte, indtog de Voksne Pladserne, saaledes at de ogsaa fik Del af Herligheden. Derefter holdt Jule-nissen (som sædvanlig Jens Mortensen) sit Indtog udrustet med en stor Sæk og et gevalligt Sæberis. Han uddelte sine Gaver til de artige Børn — og der var kun artige Børn tilstede —, hvorefter Børnene opsagde deres Juledigte. Efter at Børnene havde moret sig en Times Tid, var det Sengetid for deres Vedkommende, og nu bragte Spillemanden en anden Melodi, og Naverbenene, unge og gamle, kom i Bevægelse. I Pavserne blev der sunget Naver-og andre Sange, holdt Taler, og man prøvede sin Lykke i Lotteri og Tæningspil, indtil det ogsaa var Sengetid for de store Børn. Til slut sang man Der er yndigt Land og udbragte et Leve for C. U. K. En helt igennem vellykket Fest.

Paa Januar-Generalforsamlingen genvalgte Tøm-rer Edv. Jensen som Næstformand og undertegnede Farvermester som Sekretær.

Med Naverhilsen!

Emil Jensen.

Luzern. En Del Nizzanaver, der er ankommet til Luzern, har her genoprettet Afdelingen. Som Formand valgtes Olaf Markdan (Bedstefar); til Kasserer Charles Petersen; som Sekretær Undertegnede. Arbejdsforholdene er ret gode og vi venter at faa vore Opholdstilladelser i nær Fremtid.

Middelfart. Her er vi stadig en lille stabil Flok ad Naver, som holder til C. U. K. s Fane. Omkring Nyaarstid indbød Hotelejer R. Andersen, gammel Nav, nu Medlem af C. U. K. og nuværende Huledært

for Middelfartnaverne, saavel Naverne fra MiddeHart som Fredericia, til «Eisbein und Sauerkraut von Westphalen». Ved 8 Tiden kom der 15 Fredericianaver arriverende, og i Lobet af den næste Times Tid strømmede det til fra Gader og Stræder i Middelfart, saa det var godt 30 Naver, som satte sig til Bords og tog for sig af Retterne, der serveredes i Værtens hyggelige Vinstue. Naverflokkens langede godt til Fadene. Eisbenene havde siddet godt i Nakken paa Svinet, men det gjorde dem ikke ringere, og efterhaanden blev Stemningen god, saa vi besluttede at flytte Hulen ned i den Vinstue, hvor vi sad. Natten gik med Sang og Skæmt, til Kl. 6 Morgen, da Fredericianaverne tog over Bæltet, og Middelfartnaverne paa Hovedet i Seng; dog var der vist enkelte, som først fandt hjem Mandag Morgen. Med Naverhilsen! *L. P. Hansen, Kasserer.*

Nakskov. Den 7. Januar samledes ca. 80 Voksne og Børn for i Folkelig Foramlingsbygning at fejre Afdelingens Julefest. Under Formandens Sygdom bød Sekretæren velkommen og omtalte Julens Betydning. Man gik nu ind i Salen, hvor det prægtige Juletræ straaede i al sin Glans. Efter Afsyngelse af Jule-og Børnesange, uddeltes Godterne, og var der saa Chokoladebord for Damer og Børn. Saa dansede saavel Voksne som Børn ud, dog med den Forskel, at Børnene charlestonede, medens de Volksne nøjedes med mindre moderne Danse. Kl. 12 var der fælles Kaffebord. Anders Amager bød velkommen og udbragte et Leve for vort gamle Æresmedlem, Drejer Petersen; Drejer Larsen («Rokoko») gav en Fortælling til bedste og sang for paa Revuvisen, medens Byraads-medlem Marius Nielsen talte for C. U. K. og udtalte Ønsket om, at vi gamle C. U. K.-Naver aldrig maatte glemme vore Minder derudefra, og lod han ogsaa en Tanke dvæle ved vore Kammerater, som ude maatte fejre Julen. Derefter fortsattes Aftenen med Sang og Dans, men før jeg slutter Referatet vil jeg paa Foreningens Vegne sige Konditor Tvernø en Tak for den smukke Chokoladekurv, han skænkede Foreningen.

Med kraftig Naverhilsen! *Chr. Bob. Petersen.*

Nicc. Paa det ordinære Møde den 31. Dec. valgtes istedetfor Formand Tømrrer Jens K. Rasmussen og Sekretær Oscar Jensen, som begge maatte afrejse, henholdsvis Maler William Nielsen, Horsens, og undertegnede Maler, Horsens. — Juleaften samledes vi i Hulen Kl. 9 til et fælles Kaffebord. Vor Hule var næsten ukendelig for Svendene, alle Væggene var smukt dekorerede med Landskaber, lige fra Venedig til en dansk Bondegård med Sne og Julenisser. Vi havde kun to Aftener til at dekorere Salen i, saa vore tre stabile Medlemmer, Dam, Carl Jensen og Busse, som ubetinget maa tilkendes Hovedæren for det smukke Arbejde, foer omkring mellem Potter og Farver, som Fanden var i Hælene paa dem; men færdig blev vi. — Formanden bød velkommen ved det smukt dækkede Bord, ønskede Svendene glædelig Jul og takkede alle, der havde deltaget i Udsmykningen af Hulen. — Efter Kaffebordet blev Juleposerne delt rundt, og Naverne havde ikke glemt Appetitten; i over en Time genlød en Larm over hele Hulen, som om flere Skærveknusere arbejdede samtidigt. Til Slut sang vi en Julesalme og et Par Naversange, og skiltes saa efter den vellykkede Julefest.

Nytaarsaften vedtoges efter Mødets Slutning at feste lidt de sidste Timer i det gamle Aar. Først afholdtes en amerikansk Auktion over Dekorationerne og fem Slikpinde, bagefter en obligatorisk Sang, hver Svend med daarlig eller hæs Stemme en Bøde paa 1.— Fr., og indkom der ialt ca. 200.— Fr., som straks omsattes i Øl og Vin. — Til en lystig Aften hører jo ogsaa Dans, men Damerne manglede vi — saa dansede vi med hinanden til Tonerne af Banjo. I Pavserne bød «Herrerne» paa Omgange, og «Damerne» stod ikke tilbage, med at drikke eller give Omgange igen. Paa Slaget 12 sang vi staaende de tre nordiske Nationalsange og udbragte et Leve for C. U. K. — Vor kære Vært i Tobaks-Baren vilde vi heller ikke glemme, og Resultatet blev en Gaasegang saa lang, som vistnok aldrig før set i Nizzas Gader. Det var bleven et Stykke hen i det ny Aar, da vi ankom til «Tobakken». Hvad senere hen er foregaaet, er ikke Sekretæren bekendt, idet vedkommende fandt, efter at have drukket et Glas Vin sammen med «Broderskabet», at det nu var «borgerlig» Sengetid. Der paastaas, at et Par Svende Nytaarsmorgen stod til Torvs sammen med nogle Torvekoner og solgte hvide Høns, men for Rigtigheden garanteres ikke. — Hvad Arbejdsforholdene angaar, har de denne Vinter ikke været særlig gode, saa mange Svende har gaaet længere Tid arbejdsløse, eller er taget hjem; men nu gaar det jo til Svejts igen. Med Hensyn til Fagforeningsbøgerne, har vi fra Strasbourg faaet Lov at oprette en Afdeling her med Maler Olaf Markdan som Kasserer; enhver Svend har altsaa sin Fagforeningsbog i Orden, i det Øjeblik, han rejser til Svejts eller hjem.

Med Naverhilsen! *Viggo Nielsen*, Sekretær.

Oslo. Paa Oktober-Generalforsamlingen valgtes R. P. Rasmussen som Kasserer (Genvalg), medens der paa Generalforsamlingen i Januar valgtes B. Bjerre, Malermester, som Formand og undertegnede Bager som Sekretær.

Med skandinavisk Hilsen! *Karl Wiborg*.

Paris. Grundet Kassererskifte havde vi ekstraordinær Generalforsamling i Oktober, hvor M. Jørgensen valgtes til Kasserer og undertegnede til dank Sekretær. — Paa den ordinære Generalforsamling den 8. Januar valgtes Harald Jørgensen til Formand.

Med kraftig Naverhilsener!

A. Frederiksen.

Roskilde. Torsdag den 17. Febr. 1927 indbød undertegnede efter Samraad og Assistance af Kasserer i København, Gustav Hansen, til et Møde for Opretelse af en Naverklub i Roskilde. Mødet blev holdt paa Højskolehjemmet, og der var mødt en Snes Berejste og Uberejste.

Undertegnede Typograf Waldemar Petersen, Medlemsbog Nr. 1978 B, bød velkommen og udbød Forslag til en Dirigent. Denne Post besattes enstemmig af Forsamlingens ældste Nav, Cementvarefabrikant L. Jørgensen.

Gustav Hansen fik derefter Ordet og holdt en lille Tale om Rejselivet og de Goder, som var ved C. U. K. — Ud for hver af Forsamlingen var lagt en C. U. K.-Lov og en Indmeldelsesblanket, og Gustav Hansen bad de Tilstedeværende om at udfylde disse. Hvis fem af Forsamlingen meldte sig ind, vilde Klubben blive stiftet i Aften. Flere af de Frem-

mødte syntes, at Hansen gik lidt for rask til Værks, de vilde tænke over Sagerne.

Murer Olsen anbefalede at melde sig ind. Han selv fik ingen Fordel af C. U. K. mere, han meldte sig blot ind for det gode Formaals Skyld. Modellør Emil Jacobsen og Blikkenslager Carl Clausen udtalte sig i samme Retning, og vor Dirigent, der ikke er helt ung mere, han er 63 Aar, og kommer derfor heller næppe paa Rejsen mere, syntes ogsaa, at alle burde melde sig ind ... og en Nav fornægter sig aldrig. Vi fik 10 Indmeldelser og tre Tilmeldelser, saa Starten er ikke daarlig.

Saa blev Mødet lavet om til konstituerende Generalforsamling, og fik vi næsten alle et lille «Ben». Formand blev Modellør Emil Jacobsen; Kasserer Blikkenslager Carl Clausen; Sekretær undertegnede Typograf; Næstformand Snedkermester O. Frederiksen, og Lokalinspektør Murer Olsen.

Der blev saa sunget et Par Naversange og fortalt lystige Historier fra Rejselivet, saa det blev temmelig sent før vi skiltes. Nu haaber vi paa en baade stor og god Afdeling her i vor Domkirkeby.

Med kraftig Naverhilsen! *Waldemar Petersen.*

Svendborg. Paa Okt.-Generalforsamlingen valgtes Snedker A. R. Andersen til Formand, medens Dugmager Olaf Jørgensen genvalgtes som Sekretær.

Med kraftig Naverhilsen!

Chr. Stauner, Kasserer.

Ingen Rejseunderstøttelse

maa udbetales uden at Fagforeningsbogen i afmeldt og lovmæssig Stand samtidigt fremvises.

Svende!

Rejser I hjem, tilmeld jer da de hjemlige Afdelinger!

Den sorte Tavle.

Svend Jensen.

Medlemsbog Nr. 531 B., Snedker, født den 31-5-1904 forsvandt fra Nizza omkring den 26. Febr. efter at have bedraget flere Naver for ikke helt smaa Beløb, ca. 800 franske Fr. Endvidere har han laant 160 fr. hos Værten i vort Samlingslokale «Bar Tabacs» og dermed skadet os overfor denne. Den danske Konsul i Nice har forøvrigt anmeldt Svend Jensen til Politiet, hvilket jo beviser Jensens Meriter.

Niceafdelingen.

Oskar Lindberg.

Medlemsbog Nr. 625 B. Væver, f. i Boraas. — Har snydt Betjeningen i Hulen og et Par Medlemmer for godt 30.— Kr.

Osloafdelingen.

P. R. Pedersen.

Medlemsbog Nr. 1961 B., Tømrer, f. i Haderslev, den 25-5-1901. — Skylder baade Hulefar og Foreningen Penge.

Horsensafdelingen.

Julius Berglund

Medlemsbog Nr. 6236 A, Maskinarbejder, f. i Aarhus, den 15-5-61, indmeldt den 12-8-17 i Kiel, er afgaaet ved Døden i Okt. Maaned 1926.

Berglund var en god gammel Nav.

Kielerafdelingen.

N. Aage Nielsen

Medlemsbog Nr. 6120 A, Maler, f. i Ordrup, den 20-3-64, indmeldt den 17-2-17 i Hamborg, er afgaaet ved Døden i Okt. Maaned 1926.

Nielsen hørte til den gode, gamle Stamme, selv om han ikke havde saa megen Lejlighed til at komme i Foreningen.

Hamborgafdelingen.

H. F. Rasmussen

Medlemsbog Nr. 1384 B., Nitter, f. i Flensborg, den 1. Sept. 1887, indmeldt den 7. Sept. 1924 i Rødby-Havn, er afgaaet ved Døden i Okt. Maaned 1926.

Asmussen, som deltog i Krigen, hentede sig dér en Sygdom, som han aldrig overvandt og som rev ham væk i en altfor tidlig Alder.

Svendborgafdelingen

Fru Ida Kronenberg

Medlemsbog Nr. 2124 B, født i Dättlikon (Svejt), den 14. Febr. 1854, indmeldt den 1. Jan. 1917 i H. K., er afgaaet ved Døden den 15. Jan. 1927 i København. - Med Afdøde er en af den «gamle Garde» gaaet bort. Endskønt ikke selv dansk, kom hun igennem sin Mand, Henrik Kronenberg, den gamle vidtberømte Svejtsernav, tidlig i Forbindelse med Naverne, som hun sammen med sin Mand hjalp paa bedste Maade; aldrig var Fru Kronenberg gladere, end naar hun kunde være sammen med Naverne, der stod hendes Hjerte saa nær. — Efter sin Mands Død i 1916 tog Fru Kronenberg til København, hvor hun tilmeldte sig Afdelingen dér og hvor hun stadig viste Interesse for Naversagen. At Fru Kronenberg var kendt og elsket viste ogsaa hendes Begravelse, hvori der deltog mange Berejste, baade inden-og udenfor C. U. K. — Fru Kronenberg, som opnaaede en Alder af 73 Aar, fortjente med Rette Tiinavnet «Navermor».

Hovedbestyrelsen og Københavnerafdelingen.

Æret deres Minde!

De Efterladte efter ovenstaaende Medlemmer, som alle havde deres Bøger i Orden, har alle faaet udbetalt den lovmæssige Begravelseshjælp.

Ethvert interesseret Medlem ordner sin Bog nu til Kvartals-skiftet!

Peter Olsens Jubilæumsviser.

Mel.: Den lille Ole med Paraplyen.

Vor lille Ole, vor kære Ven!

Vi kender alle den gamle Svend.

Ved Sjællands Kyst, i Byen Køge,

der fødtes han udi en Smøge.

I Strejkeaaet i Nittenhundred,

han rejste ud, jeg tror det dundred,

dog sikkert ej det Kanoner var,

for Krudtet Ole ej opfundet har.

Først til Berlin han satte Kursen,

det gjorde han vor Peter Olsen.

Ja han gjorde meget mer end det,

selv München har han opdaget.

Og ned til Svejts, han ogsaa kom,

det fortælles, at han saa sig om

paa Bjergetoppene høj og lav;

men kun med de sidste han gav sig af.

Dog Bjergelufften han ej kunde døje,

den laa ham altfor svær paa Øje,

derfor mod Nord han Næsen vendte,

tilsidst i Hamborg han Vejen endte.

Her er det dejligt og godt at være,

her boer han sammen med sine Kære,

her kan han sove saa meget han vil;

thi indlogerer han ej kender til.

Her har vi ogsaa haft den Ære

at fejre, som det skulde være,

hans 25 Aar som Lem

i C. U. K., og det med Klem. — —

Vi takker dig vor gamle Nav

for Aarene, som Du hengav

for C. U. K. og til dens Gavn,

vær hilset da i dennes Navn.

Tak for Aarene, hvor du sled,

som vor Kasserer, ja alle ved,

hvor nødig at vi Ole mister.

Han leve højt, vor Finansminister! — ! —

P. S.

Adresseændringer.

Lyon: Indgaaet.

Roskilde: Ny Afdeling: Møde 1. og 3. Fredag i hver Maaned; Kasserer: Carl Clausen, Kirkegade 8, Jørgensbjerg

Luzern: Rest. «Hopfenkranz», Zürichstr. 34; Udb. i Pension Meier, Sempacherstr. 24, fra 6—7.

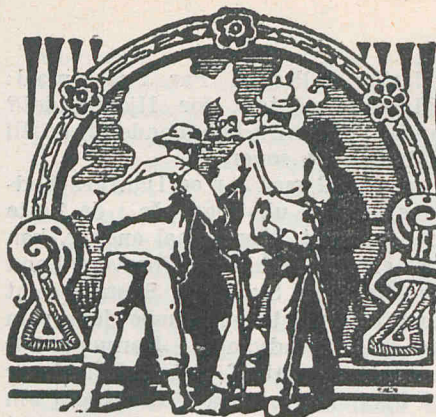
Aarhus: Udb. N. Juul, Lundbyesgade 14, fra 5½—7.

Paris: Ny Hule: Café «Bierre du Lion», 170 rue du Montmartre, Paris II, Møde hver Fredag.

Redaktion og Ekspedition:

H. J. Larsen, Postfach Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.

UDGIVET AF DE CENTRALISERED E SKANDINAVISKE FORENINGER

Den farende Svend

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET

Nº 4/5

April/Maj 1927

XXVI. Aargang

Abonnement: 4 Fr. aarlig, frit tilsendt.

Udrejse og Udvandring —

Arbejdsforholdene har ikke forandret sig det mindste ude, siden de blev omtalt her i Bladet, noget man iøvrigt heller ikke kunde vente. For mange Svende hjemme, baade unge og ogsaa ældre, som gerne vilde undfly den kroniske Arbejdsløshed i Danmark, har det sikkert været en Skuffelse, at Udrejse ikke fra vor Side har kunnet anbefales i Aar, og liegeledes har det været en Skuffelse for mangan Afdeling hjemme, at den ikke som sidste Aar har kunnet virke for Udrejse blandt Svendene, og altsaa maa lade en af vore vigtigste og *kæreste* Opgaver ligge brak . . . ja, brak er maaske ikke det rigtige Ord i den Forbindelse; thi der ligger ogsaa noget positivt i Arbejdet for at advare uberejste Svende mod at begive sig ud, naar Arbejdsforholdene er af den Beskaffenhed, at der kun er en ganske minimal Sandsynlighed for at de vil finde Arbejde.

Mange af vore Afdelinger hjemme har imidlertid vanskelig ved at forstaa, at vi i Aar ikke kan anbefale Udrejse, saaledes skriver Formanden for en af vore gode Afdelinger hjemme til mig: «Er det helt umuligt for de unge Svende at rejse til Svejts; man kunde næsten faa det Indtryk af dine Meddelelser, at det gælder at faa saa faa Naver til Svejts som lige muligt.» En saadan Bemærkning er egentlig ikke saa uforstaaelig, som man ved første Blik er tilbøjelig til at tro; thi det interesserede Medlem, der har skrevet det, har som de fleste af vore øvrige berejste Medlemmer kun opholdt sig i Udlandet for Krigen og har derfor vanskelig ved at sætte sig ind i Forholdene, som de nu er herude.

Selvfølgelig ønsker vi alle saa mange unge Svende ud som muligt, det beviste bl. a. vor Agitation derfor sidste Aar, hvor vi med god Samvittighed kunde anbefale Udrejse. I Aar, hvor der faktisk kun er eet Land, hvortil Rejse kan ske, er Sagen imidlertid en helt anden. Sidste Aar var der snarere større Muligheder i Svejts end i Aar, og den Gang kunde man henvise alle Svende, som ikke fandt Arbejde i Svejts til Frankrig, som jo imidlertid nu er helt spærret. Under saadanne Omstændigheder er det ligefrem vor Pligt at advare Svendene mod at komme herved. — Det eneste Sted i hele C.U.K., hvor der arbejder unge Svende i større Antal, er for Øjeblikket Zürich, hvor en Mængde Malere, en Del Murere og nogle Tømrere og Snedkere har fundet Arbejde; men det kan allerede siges nu, at det ikke vil være muligt at placere ret mange flere Svende i Zürich, saa lidt som i de andre Svejtsbyer, medens

Forholdene ude paa Landet er noget gunstigere — men hvor Lønnen imidlertid ogsaa er betydelig lavere.

Hvad var Resultatet blevet, dersom vi ikke havde advaret mod Udrejse? En Massetilstrømning til et forholdsvis lille Land som Svejts, og da især til Zürich. Selv om vi kun havde undladt at advare mod Tilrejse af Malere, var der alligevel kommen saa mange, at der ikke villet have været Arbejde til dem efter Paaske, som gerne danner Slutningen paa den værste Foraars travlhed. I de andre Svejtsbyer er der ikke noget videre Arbejde, i al Fald ikke saa meget, at det vil spille nogen praktisk Rolle, naar det drejer sig om at faa placeret mange Svende. Ude paa Landet kunde nogle Svende nok finde Arbejde; men en Del vilde der have været, som det ikke vilde være muligt at opdrive noget for, rent bortset fra, at der jo ogsaa gives Svende, som er yderst utilfredse, dersom de maa tage til Takke med Arbejde hos en Landmester. Ikke et eneste Land kunde man henvise dem til . . . nej, ikke et! Frankrig er fuldstændig spærret; Tyskland endnu ikke saa godt, at Svendene kan gøre sig Haab om at faa Arbejdstilladelse. I Belgien er Forholdene endnu heller ikke saadanne, at Svendene kan gøre sig meget Haab om at faa Arbejde. I Særdeleshed, naar de ikke kan noget Fransk (i Antwerpen spiller dette dog mindre Rolle). Hvad havde der da været andet at gøre for Svendene, end at tage hjem, respektive lade sig sende hjem, som endda slet ikke lader sig gøre saa let, som mange tror . . . og som er Fattighjælp! De fleste Svende vilde ikke have været i Stand til at spare til Hjemreisen i Løbet af de Uger, hvor maaske alle vilde have kunnet fundet Arbejde. Langt de fleste kommer herved efter lang Tids Arbejdsløshed, ofte er Rejsepengene laant og ofte er det smaat med Sko og Undertøj, sjældnere med selve Tøjet. De første Uger kommer selv en sparsommelig Svend ikke ovenpaa, dertil er der for mange Huller at stoppe, for meget nødvendigt at købe. Altsaa havde der ikke været andet end Hjemsendelse tilovers, eller igen Laan derhjemme for at komme væk. Saa hellere advare mod Tilrejse end at udsætte Svendene for Skuffelser, som her skildret. Laa Forholdene saadan, at Svendene i Løbet af en 5—6 Uger kunde tjene til Hjemreisen, vilde det være lige meget. Saa havde de dog haft nogle Ugers Arbejde og endda ved den Lejlighed faaet et lille Trip til Udlandet. Men saadan er det nu ikke, dertil er Svendene for meget «paa den», naar de kommer.

Nej, den Fremgangsmaade, vi har fulgt i Fjor og i Aar, er den eneste rigtige: Agitation for at rigtig

mange kan komme ud, naar Forholdene er til det, og Advarsel mod Udrejse, naar Forholdene er daarligere. Paa den Maade vil vi bevare vor Organisation, som en saadan, hvis Oplysninger er til at stole paa, og som aldrig lokker nogen ud under forkerte Forudsætninger.

Denne vor Udrejsepolitik, dersom man kan bruge et saadant Ord, staar i skærende Modstrid mod den Diskussion, som for Øjeblikket finder Sted i Danmark om *Udvandring*.

C. U. K. agiterer som bekendt ikke for Udvandring, men for *Udrejse*, hvad der er noget helt andet. Vi agiterer for at helst enhver Svend, i hvilket Fag, han end er beskæftiget, kommer en Tur til Udlandet, ikke en Fornøjelsestur; men en Rejse paa Faget, som viser ham andre Lande, Folk, Arbejdsmetoder og Skikke. Men vi agiterer ikke for Udvandring i dette Ords rette Betydning. Nogle af Svendene bliver hængende herude; men de fleste vender dog hjem, hvor de da gerne skulde berige dansk Haandværk og Industri med det, de har set og lært herude, foruden at de fleste ogsaa vender hjem med en videre Horisont end da de rejste ud. Vor Agitation og Arbejde for Udrejse — naar Forholdene ude muliggør en saadan Agitation — kommer da ret beset vort Hjemland tilgode paa to Maaneder, dels ved at skaffe Svende, som ofte er arbejdsløse, naar Udrejsen finder Sted, Arbejde herude, dels ved at disse Svende vender hjem rigere paa Viden og Horisont, end da de rejste. Udvandring resulterer derimod for det meste gerne i, at vedkommende er tabt for Hjemlandet, ikke mindst naar dette er Danske, hvilken Nation vel nok ved Siden af Tyskerne er den, som hurtigst lader sig opsluge af Mileuet, der omgiver ham. Det er som bekendt ogsaa en staaende Sætning i den danske Presse, naar en eller anden bekendt amerikansk Personlighed kommer til Danmark, at Danskerne saa hurtig lader sig amerikanisere som ingen anden Nation, lige undtagen Tyskerne, hvilke to Nationer — det er statistisk bevist — hurtigst af alle lader sig «indborgere». De danske Sammenlutninger i Amerika beviser ikke det modsatte; tværtimod er de et yderligere Bevis for, hvor hurtig Danske lader sig opsluge; thi vore Frændefolk, Svenskere og Nordmænd, som jo ogsaa i deres eget Land har bevaret deres Særpræg langt kraftigere end vi Danske (Folkedragter, Sprog, Sange etc.) har i Amerika langt større Sammenlutninger end Danskerne — ogsaa forholdsvis set. Nu kan man selvfølgelig have delte Meninger om Betimeligheden af at man saa hurtig glemmer sit Hjemland, sit Modersmaal. Set fra et absolut internationalt Standpunkt, er det *maaske* rigtig; men nationalt og nationaløkonomisk set, kan det aldrig blive nogen Vinding for Hjemlandet.

Netop fordi Udvandring i de fleste Tilfælde betyder et direkte Tab for Hjemlandet, maa man til en vis Grad forbavses over den Retning, Diskussionen hjemme har taget om Udvandringsspørgsmaalet. Over selve Diskussionen er der ingen Grund til at forundre sig over; thi det er klart, at naar en vældig Arbejdsløshed Aar efter Aar hærger et Land, rejser Spørgsmaalet sig: kan vi ikke skaffe vore Arbejdsløse et Udkomme et andet Sted. Ret beset burde et Lands Befolkning være dets største Rigdom; thi det er jo den, som indebærer de produktive Kræfter i sig. Bliver Spørgsmaalet om Udvandring

rejst, maa der derfor stilles et Par Spørgsmaal: nationalt: er Udvandrerne tabt for Hjemlandet? og nationaløkonomisk: kommer Hjemlandet ikke til at undvære de Udvandrede senere?

Det første Spørgsmaal maa for os Danskes Vedkommende besvares med et ubetinget Ja i de fleste Tilfælde, og hvad det andet Spørgsmaal angaar, kan det siges, at det er en Falliterklæring for vort Land derhjemme, dersom der som Svar paa Spørgsmaalet kan svares: Vi kommer ikke til at mangle dem, som nu udvandrer eller agter at udvandre. Danmark har nu i mange Aar været hærget af Arbejdsløshed, og selv om man ikke ligefrem tror paa Bibelsproget om de syv magre og de syv fede Aar, er der vist noget om det alligevel. Dersom man ikke lader fem være lige, kommer der vel ogsaa bedre Tider for dansk Haandværk og Industri, og da kan det jo godt være, at man bittert kommer til at savne den gode Arbejdskraft, man næsten jog ud af Landet. Naar man betænker, at vort lille Øland har en langt bedre Beliggenhed end baade Norge og Sverige, skulde det gaa mærkeligt til, dersom Danmark ikke igen skulde opleve gode, ja maaske Højkonjunkturer. Norge og Sverige har ganske vist Naturrigdomme, som Danmark ikke har, nemlig Skove og Miner; men til Gengæld har Danmark en udtømmelig Rigdom i sin frugtbare Muldjord, og Havet har Danmark saa fuldt som noget andet Land. Har Svejts derfor under langt ugunstigere Forhold som betydeligt vanskeligere Samfærdselsforhold og derfor dyrere Fragter for alt, hvad der bruges i Industrien, kunnet arbejde sig op til ved Siden af Belgien (som jo imidlertid har Gruber selv) at blive den mest industrialiserede Stat af de smaa Lande i Evropa, da maa *det* vel ogsaa være muligt for Danmark, som er nødt til — grundet paa den enorme maskinelle Udvikling indenfor Landbruget — at beskæftige sin Befolkningstilvækst i Industrien. Uden kvalificeret Arbejdskraft er dette imidlertid ikke muligt; thi smaa Lande maa basere deres Industri paa Kvalitetsproduktion, og dette har f. Eks. de svejtsiske Industriledere ogsaa indset, som Gang paa Gang har bekæmpet Forsøg paa organiseret Masseudvandring fra kriseramte Industrier. En god Portion ren og skær Egoisme har været Drivkraften i Modstanden mod Udvandringen; thi det er klart: jo færre arbejdsløse, jo bedre Løn, altsaa jo mindre Profit for Arbejdsgiveren. Men der har ogsaa været Industriledere, som virkelig havde en nationaløkonomisk Frygt for at komme til at mangle de indarbejdede, kvalificerede Folk, naar bedre Konjunkturer melder sig. En saadan Betragtningssmaaade mærker man imidlertid uhyre lidt til i den hjemlige Diskussion om Udvandringsspørgsmaalet. For den, som ikke har opgivet Troen paa bedre Tider for dansk Industri og Haandværk, er det en Trøst at vide, at vel kan der skrives en hel Del om Udvandring, men praktiseres i stor Stil kan denne ikke . . . trods alle Skrivelser; thi af den Grund kommer der ikke een Mand mere ind i det bedste af alle Udvandringsland: U. S. A., og hvad er saa egentligt tilbage af Lande, hvortil Rejseomkostningerne er overkommelige? Kanada! Til dette er jo ogsaa dette Foraars rejst en 600—700 Danske ialt; men om Betimeligheden deraf kan først dømmes, naar Vinteren melder sig, naar Arbejdet paa Farmene er færdig og naar Arbejdsløsheden holder sit Indtog i de kanadiske Byer, saadan som det er Tilfældet hvert Aar. Til

Australien er Rejsen saa dyr, at de færreste vil kunde købe en Billet dertil, ligesom den heller ikke er billig til Sydamerika, hvortil man endda helst skal ankomme med en Driftskapital, dersom man ikke vil leve en ussel Kulitilværelse i mange Aar, ja maaske altid. Det er jo en Kendsgerning, at det er meget faa Danske, ja overhovedet Skandinaver, som har kunnet drive det til noget i de sydamerikanske Stater, med Undtagelse af Argentina, hvor der har været gode Muligheder for Landmænd. De enkelte, som virkelig er bleven til noget, har enten haft Driftskapital, eller kunnet fremskaffe saadan. Under den skrappe Konkurrence, som kapitalstærke Selskaber udøver paa snart alle Omraader, er det som bekendt bleven langt vanskeligere at etablere sig selvstændig, end det var i den «gode, gamle» Tid, og det samme gælder oversøisk, hvor ikke længere kun Vilje, Flid og Nøjsomhed kan gøre en Mand rig; men hvor han i de allerfleste Tilfælde ogsaa kun kan komme virkelig frem, dersom han har en Driftskapital at begynde med, U. S. A. maaske undtaget; men til det Land kan der som bekendt kun komme et meget begrænset Antal Indvandrere. Forøvrigt tør en Udvandrer ikke mere forlange eller blot haabe paa at blive «rig»; naar han blot kan friste et nogenlunde godt Udkomme, maa det være godt; men dette vil han ikke kunne, og allermindst Haandværkeren eller Industriarbejderen, i mange af de oversøiske Lande. Mange af de sydamerikanske Stater lider under Arbejdsløshed saa godt som her i Evropa, og Kanada har hver Vinter en vældig Hær af Arbejdsløse.

Selvfolgelig kan man ikke forlange, at hæderlige Mennesker, som ikke har noget højere Forlangende end blot at vilde arbejde, tjene til Udkommet for sig og sine, skal være tvungne til at leve paa en mere eller mindre karrig Understøttelse, blot fordi Landets Industri og Erhverv mener at kunde faa Brug for dem senere; de fleste vil jo nok betakke sig for at være «Objekt» paa den Maade. Det maa ogsaa være enhvers private Sag om han vil udvandre eller ej. Ja, det er endda et sløjt Land, som ikke har Sønner med Vovemod, som tager over den «store Dam», eller endnu længere, for at bane sig et nyt og bedre Udkomme. Men fra dette og saa til det, som foregaar i Danmark for Øjeblikket vedrørende Udvandring, er et langt Spring. Dem, som fører de største Ord i Diskussionen derom er ikke, som man skulde tro, dem som har været ude og kender Forholdene dér., men saadanne, som for manges Vedkommende aldrig har været uden for Landets Grænser uden paa Fornøjelsesrejse. At deres Betragtninger om Udvandring har en Værdi lig Nul, er givet. Vi behøver blot at betragte os selv: da vi rejste ud, havde vi maaske nok i Forvejen talt om Forholdene ude; men da vi først var ude, maatte vi erkende, saafremt vi havde blot et lille Gran Selverkendelse, at vi faktisk intet vidste, som kunde berettigede os til at tale med derom; thi først Opholdet ude i det praktiske Liv giver virkelig Kendskab til Forholdene, som de er. Det samme gør sig selvfølgelig gældende, naar det drejer sig om oversøiske Forhold. Heller ikke om dem kan man tale uden man selv har været ude. Man kan derfor karakterisere den meget omtalte Diskussion hjemme om Udvandring med Betegnelsen «Viel Geschrei und wenig Wolle». Man kan tale og skrive meget om det; men noget videre praktisk Resultat vil der ikke komme ud af

det, fordi der selv med den bedste Vilje kun kan udvandre forholdsvis faa. Hele Bevægelsen kommer sandsynligvis ogsaa saa temmelig post festum; thi trods den stadig mørke Situation indenfor Danmarks Industri og Erhverv, vil de sagkyndige Røster ikke forstumme, som siger, at Bølgedalen er overvunden, at det igen, maaske foreløbig smaat, gaar fremad mod bedre Tider. Det er ganske vist ogsaa blevet sagt før, men denne Gang er Danmarks betydeligste Nationaløkonom, Redaktør Thalbitzer fra «Finanstidende» blandt dem, som mener, at vort i saa mange Aar økonomisk hærgede Hjemland gaar bedre Konkjunkturer imøde. Og da Thalbitzer var den eneste, som formaaede at holde Hovedet klart under de saakaldte Gullaschaar hjemme, hvor han alene paa-pegede, at der ogsaa vilde komme onde Tider efter, medens alle andre mente, at de gode Tider aldrig vilde faa nogen Ende, og ogsaa — desværre! — indrettede sig derefter, da har man maaske Grund til at haabe, at han denne Gang, hvor han i Modsætning til de fleste ser lyst paa Fremtiden, ogsaa vil faa Ret. Da den store faglige Kamp brød ud i Danmark i 1925, var alle af den Mening, at nu vilde den opad-gaaende Krone rasle ned igen, medens Thalbitzer paa-pegede, at det af Kampen betingede indskrænkede Forbrug, tværtimod vilde drive Kronen yderligere i Vejret, hvilket jo ogsaa — paa trods af den almindelige Docering — prompt indtraf. Ogsaa denne hans Forudseenhed giver én Lov til at tro, at hans Lyssyn vil vise sig at være det rette, i Modsætning til de Skeptikere, som nu aldrig kan se noget for mørkt. Viser det sig, som der er Grund til at tro, at Danmark gaar bedre Arbejdstider imøde, da vilde det være en direkte Forbrydelse mod Landet at organisere Masseudvandring; skulde der være Logik i det maatte dette være sket den Gang, det overhovedet var muligt, og saa ikke efter mange Aars Lidelser og Savn for de Arbejdsløse, og ikke lige før Landet efter al Sandsynlighed staar foran en økonomisk Opgang.

Eet Gode vil maaske Diskussionen om Udvandring medføre, nemlig at der bliver oprettet et centralt Sted, hvor Udvandrere kan faa Oplysninger om Forholdene i de oversøiske Lande. Men kun dersom der kommer Folk, som selv har været ude, i Spidsen derfor, vil Oplysningerne kunde faa en Værdi. Ellers bliver det kun overfladiske Oplysninger, som maaske snarere vil skade end gavne. Der er ogsaa planlagt en Skole for Udvandrere, saavidt jeg husker paa Fyn et Sted, og er det en Idé, som ført rigtig ud i Livet, man kun kan hilse med Glæde.

Hele denne Diskussion om Udvandring hjemme, har i Virkeligheden vist, hvilket fortræffeligt Instrument vor Organisation, C. U. K., er som Faktor for Oplysninger om Arbejdsforholdene ude omkring i Evropa.... og vender jeg her tilbage til Udgangspunktet for denne Artikel, nemlig vor Stilling til Udrejse i Aar: hjemme en taaget Diskussion om Muligheder, som slet ikke foreligger, eller i al Fald kun i ringe Grad; hos os en klar Besked om, ja Advarsel mod at rejse ud. Og selv om det gør os nok saa ondt at maatte fraraade Udrejse, vil vi gøre det til enhver Tid, naar vi ser, at Udrejse ikke kan forsvares. Til Gengæld vil vi om saa kraftigere virke for Udrejse, naar Forholdene er til det, ogsaa dersom Forholdene imidlertid skulde blive bedre hjemme. Det var jo nok saa praktisk, dersom man kunde

sige til Svendene, naar der var Arbejde nok hjemme: bliv blot i Hjemlandet indtil det er sløjt dér, og rejs da ud. Men saa idyllisk er Livet ikke indrettet. For det meste vil daarlige Konjunkturer ikke hjem-søge Norden alene, men de fleste af de øvrige evropæiske Lande samtidigt, saa der er ikke andet at gøre for de Unge end at rejse, naar Forholdene ude tillader det, selv om man skal forlade godt Arbejde hjemme. Nogen stor Skade sker heller ikke dermed. Livet behøver ikke at gaa efter Skema, især ikke i Ungdommens Dage; desuden skal man helst rejse, inden man kommer altfor langt op i Tyverne, saa der skal ikke ventes for længe med Udrejse, naar Forholdene er til det, og selv om der er Arbejde nok hjemme. Af al vor Kraft vil vi derfor ogsaa virke for at rigtig mange kommer ud, saadan som vi tildels gjorde i Fjor, og som vil kunne ske i langt højere Grad, naar flere Lande lukker op. Under Højkonjunkturer vil der ganske vist paa den Maade ogsaa blive trukket Arbejdskraft fra Landet; men bortset fra, at man vel nok i de færreste Tilfælde, grundet paa en ofte mangelfuld Læringeuddannelse og en naturlig Erfaringsmangel, ikke kan karakterisere ganske unge Svende som kvalificeret Arbejdskraft, da bør det selvfølgelig ogsaa udvikle sig saadan, at der til Gengæld for de unge skandinaviske Svende, som rejser ud, rejser andre lige saa rejselystne og videbegærlige unge Svende fra andre Lande ind i de nordiske Lande. Da først har vi den ideale Ordning, hvilket Ord maaske ikke er ganske paa sin Plads i denne Forbindelse; thi først, naar der er saa lidt «Ordning», hvad Ind- og Udrejse angaar, som muligt, kan vi begynde at tale om, at vi har naaet Forholdene fra før Krigen igen.

At vi allerede er godt kendt hjemme som den Organisation, der ene af alle er i Stand til at yde virkelige Oplysninger om Arbejdsforholdene ude omkring i Evropa, viser de mange Forespørgsler, der stadig rettes til os om Forholdene herude. Siden Nytaar har vi ialt modtaget 123 skriftlige, direkte Forespørgsler hjemmefra, deraf ogsaa enkelte fra Sverige. En halv Snes af Forespørgslerne gjorde opmærksom paa, at Udenrigsministeriet havde henvist dem til at søge Oplysninger hos os, og lige saa mange henviste til, at deres Fagforening havde anbefalet Henvendelse til C. U. K. — Desværre maatte de fleste af Forespørgslerne besvares negativt, d. v. s. Udrejse maatte fraraades.

Vi er altsaa fuldt ud anerkendte hjemme som den Organisation, der giver Oplysninger om Arbejdsforholdene ude i Evropa. Udvikler Forholdene sig saadan, at Udrejse kan ske i større Udstrækning, maa vi ogsaa have skaffet et Centralsted for Oplysninger hjemme, og maa det blive i København, saafremt Afdelingen dér udvikler sig paa samme glædelige Maade, ogsaa økonomisk, som i de sidste Maaneder men et saadant centralt Oplysningssted er jo endnu Fremtidsmusik.

* * *

Det har sikkert ingen Skade været til at belyse Problemerne Udvandring-Udrejse lidt nærmere. Den taagede Diskussion, som nu i længere Tid har fundet Sted hjemme om Udvandring, har maaske ogsaa i faa Tilfælde gjort Hovederne krusede paa enkelte af vore Medlemmer. Men Udvandring og Udrejse er to Ting, og saa længe vi ikke har nogen Afdeling over-

søisk, har Spørgsmaalet kun theoretisk Interesse for os. At Lejligheden samtidigt er benyttet til her at vise, hvor overfladisk den førte Diskussion hjemme i det store og hele er, er vist heller ingen Skade til, især ikke naar man sammenligner det med vort konsekvente Standpunkt vedrørende Udrejse Chansen for saadan er, som det allerede fremgaar af de første Linier i denne Redegørelse, temmelig minimal. I Frankrig skal Arbejdsløsheden være gaaet lidt tilbage, ifølge den officielle Statistik; men Landet er stadig afspærret for Indrejse, og rejser flere og flere udenlandske Arbejdere væk. Det gaar ogsaa ud over vore Afdelinger, hvis Medlemstal er svundet stærkt ind, dersom de da ikke er indgaaede som Lyon, Tours og nu Mulhouse. Samtidig er der dog bleven oprettet en ny Afdeling i Sydfrankrig, dog ikke paa Grund af en almindelig Bedring i Arbejdssituationen. Afdelingen er oprettet af Svende, som arbejder for et dansk Specialfirma. — Andetsteds i dette Blad bringes de Bestemmelser, som forlanges for Indrejse til Frankrig, og som de har været publiceret i det danske Udenrigsministeriums Tidsskrift. Som Bladets Læsere vil se, er der indført noget ganske nyt, i al Fald for evropæiske Forhold, nemlig Forlangende om Lægeerklæring, som skal vises af et fransk Konsulat. Dette er noget nyt for os her i Evropa; vilde de andre Lande følge dette Frankrigs glørlige Eksempel, kunde det jo tilsidst blive temmeligt «hyggelig» at rejse. Det var før forbeholdt U. S. A. og maaske andre oversøiske Lande at forlange Lægeerklæring af Indvandrere, i hvilket Tilfælde det endda er mere forstaaelig. Folk fandt sig ogsaa i det; det gjaldt jo Rejsen til Dollarslandet med de mange Muligheder. Lidt anderledes er det, naar det drejer sig om Rejsen til et Land, som i al Fald for Øjeblikket har meget lave Lønninger, og som efter Ordningen af dets Pengeforhold formodentligt ogsaa vil have forholdsvis smaa Timelønninger, ofte forbundet med miserabelt ordnede Forhold paa Værksted og i Fabrik. Det kan da godt være at Svende, i al Fald fra de mere civiliserede Lande, altsaa de mest kvalificerede Arbejdere, vil kvie sig ved at underkaste sig Lægeundersøgelse for at komme til et Land, som vel forlanger samme skrappe Bestemmelser som det forjættede Dollarsland, men som langt fra byder de samme Arbejds- og Levebetinger. Alle rejsende og berejste Svende, lige meget fra hvilket Land, de end er, maa ret af Hjertet ønske, at dette den franske Regerings Forsøg paa at opstille særlige og i Evropa ganske uhørte Betingelser for rejsende Arbejdere, maa mislykkes, hvad det forhaabentligt ogsaa gør! Vi har Baand og Regler nok i Forvejen for Rejselivet, og behøver ikke yderligere af en særlig skrap Karakter, nu hvor man ellers i det store og hele forsøger at gøre Baandene mindre snærende.

Bestemmelsen om Lægeerklæringen er ogsaa en regulær Klassebestemmelse; thi overfor Turister forlanges det ikke, og disse kan vel ogsaa slæbe Sygdom med ind i Landet. Forøvrigt fristes man næsten til at spørge, om Svendene ogsaa faar Lægeerklæring paa, at de forlader Landet *lige saa sunde og friske* som de ankom. Det var snart vigtigere!

Ogsaa i Svejts er oprettet en ny Afdeling: i St. Moritz, hele Verdens fineste Vinter-Kursted. Men ogsaa denne ny Afdeling er ikke Resultat af en almindelig Bedring af Konjunkturerne i Svejts, men har sin Aarsag i ganske specielle Forhold, nemlig at

næste Aars Olympiades Vinter-Konkurrencer («Vinter-Olympiaden») finder Sted i St. Moritz, hvor der da bygges ny Hoteller og de gamle udvides og moderniseres med den uhyre Tilstømning for Øje, som vil finde Sted af de øverste Titusinde i Evropa og Amerika; thi for Smaafolk eller Folk af Middelstanden er et Ophold i St. Moritz eller de øvrige Kurbyer i Kanton Graubünden ikke.

I Tyskland er der god Beskæftigelse i Byggefagene, men dog endnu ikke saa overvældende, at Udlændinge har Haab om at kunde rejse dertil for at arbejde, ligesom det ogsaa i Belgien kun gaar langsomt frem for Arbejdsforholdene. — Der kommer forholdsvis ofte Forespørgsler angaaende Chanserne for Arbejde i Østrig og Tjekkosllovakiet. Dertil er at bemærke, at hvad Østrig angaar, er det det eneste Land af de mindre (og Østrig hører jo nu til de mindre Landes Gruppe, med en Folkemængde omtrent som Sverige), som kan sidestilles med Danmark, hvad stor og langvarig Arbejdsløshed angaar, og det vil jo sige ikke saa lidt. Det er derfor absolut umuligt at faa Arbejdstilladelse i Østrig, selv om en Svend var saa heldig at finde Arbejde dér. I Tjekkosllovakiet er Forholdene betydeligt bedre og er Arbejdsløsheden efterhaanden gaaet saa meget tilbage, at den kan betegnes som lille efter Landets Folkemængde. Men det er uhyre vanskeligt at faa Arbejdstilladelse, netop fordi der dog endnu er Arbejdsløse i de fleste Brancher, og da Tjekkerne har temmelig Orden i det, hvad Til- og Afmeldelse angaar, vil man forstaa, at de har let ved at holde Kontrol, at ingen Udlændinge begynder at arbejde uden Tilladelse.

Af de nordiske Lande har Norge gennemgaaet en lang Periode af Arbejdskampe, og da Landet, grundet paa den norske Kronens Stigning, samtidigt lider under en almindelig Krise, maa Tilrejse dertil absolut fraraades. Arbejdsløsheden er dog trods alt ikke saa stor som i Danmark, hvor der endnu i Foraarets bedste Tid gaar ca. 64,000 Mennesker uden Arbejde. Det gaar kun langsomt tilbage med Arbejdsløsheden, og hvor sørgeligt det end er for mange i Forvejen ribbede Hjem, skal det efter Sagkyndiges Mening ogsaa samtidigt være det bedste Bevis paa, at de Virksomheder, som sættes i Gang nu, ogsaa vil kunde holde Bedriften gaaende, saaledes at der ingen Tilbageslag kan befrygtes, men at man — ganske vist kun langsomt — naar hen mod sig stadig bedreende Konjunkturer. Kun Sverige opviser en forholdsvis god Beskæftigelsesgrad, og er en Del danske Svende da ogsaa taget til Stockholm og det øvrige Sverige, hovedsagelig dog saadanne, som før har arbejdet der. Svende, som aldrig før har arbejdet i Sverige og som ingen Bekendte har dér til at hjælpe sig ind, kan ogsaa godt opleve Skuffelser; thi selv om der som sagt er temmelig godt at bestille — især sammenlignet med Norge og Danmark — er der alligevel ingen Højkonjunkturer... og kun under saadanne kan Svenden i vore Dage tillade sig at rejse paa maa og faa. Hvor ugerne man end sætter Pennen til Papiret for at advare mod Udrejse, maa det gøres, i Svendenes egen dyre Interesse, men om saa kraftigere vil vi da støde i Basunen, naar bedre Tider atter oprinder for Rejselivet, forhaabentligt allerede til næste Aar.

H. J. Larsen.

Franske Bestemmelser overfor udenlandske Arbejdssøgende

Kontrollen overfor Udlændinge skærpet.

Ifølge Indberetning fra Gesandtskabet i Paris har den franske Regering, paa Grund af de i Frankrig for Tiden herskende vanskelige Arbejdsforhold set sig nødsaget til at skærpe Kontrollen overfor Udlændinge, som begiver sig til Frankrig for at søge Arbejde.

For ikke at være nødsaget til at genindføre Pasvisum i Almindelighed, har den franske Regering i den Anledning fruffet følgende Bestemmelser:

1. Enhver Udlænding, som ankommer til Frankrig for at tage lønnet Beskæftigelse, maa være i Besiddelse af en Arbejdskontrakt, der skal være viseret af det under Arbejdsministeriet hørende «Service Central de la Main d'oeuvre étrangère», hvis den paagældende søger Arbejde i Industri- eller Handelsvirksomhed og af det under Landbrugsministeriet hørende «Service de la Main d'oeuvre agricole», hvis det drejer sig om Landbrugsarbejdere.

2. Enhver Udlænding, som kommer til Frankrig med almindeligt Pas, men uden ovennævnte Arbejdskontrakt, og som opnaar lønnet Beskæftigelse, vil ikke kunne opnaa et carte d'identité og maa derfor forlade Landet.

3. Hvad angaar Arbejdere, som allerede har Beskæftigelse i Frankrig og som foreløbig er vendt tilbage til deres Hjemland, behøver saadanne, naar de atter vender tilbage til Frankrig for at genoptage den samme Beskæftigelse, ikke at fremskaffe en ny Kontrakt, men kan nøjes med at fremvise Rejsetilladelse og Tilbagekaldelsesbrev fra den, i hvis Tjeneste de er. Det sidste skal dog være viseret af et af fornævnte Ministerier.

Endvidere skal de fremmede Arbejderes Arbejdskontrakt være ledsaget af Lægeattest, viseret af fransk Konsul, og bekræftende, at den paagældende er vaccineret, ikke lider af smitsom Sygdom eller er aandsvag, og at han er tilstrækkelig kraftig til det Arbejde, han paatager sig.

Lægeattesten skal være udstedt af en af Konsulen anerkendt Læge og Udgifterne til Attesten paahviler den, der har Brug for den, medens Viseringen er gratis.

Foreningsmeddelelser.

Aarhus. Ved en ekstraordinær Generalforsamling den 10. Marts valgtes til Formand Snedker W. Elikofer; til Kasserer Snedker N. Juul og til Sekretær undertegnede Uhrmager.

Med Naverhilsen!

C. Havndahl.

Basel. Afdelingen afholdt Fredag den 9. April sin ordinære Generalforsamling. Til Formand valgtes Aage Laursen («Poeten»); til Kasserer Emil Fredriksen, Oslo (født i Kiel), medens undertegnede valgtes til Sekretær. — Her i Basel gaar det nu temmelig livligt efter at Afdelingen har faaet Tilvækst af ny Medlemmer. For Malere er det for Tiden temmelig godt, men for alle andre Fag er det meget daarligt og maa Tilrejse bestemt fraraades.

Med kraftig Naverhilsen!

A. Wanner.

Beaucaire. Søndag den 20. Marts samledes til Møde paa Hotel Thoulouze her i Beaucaire de her-

værende skandinaviske Svende, med det Formaal at oprette en Afdeling af C. U. K. her i Byen. Og vedtoges da ogsaa dette enstemmig af 14 Medlemmer.

Derefter valgtes som Formand Thorbjørn Markvang; Kasserer Harald Dalgaard og som Sekretær undertegnede.

Den 2. April afholdtes første ordinære Medlemsmøde, og var 20 Svende fremmødt, deraf 5 ikke-Medlemmer, som imidlertid selvfølgelig blev optaget. De øvrige er for de flestes Vedkommende gamle, berejste Svende. Nu har vi altsaa alle paa Pladsen værende Svende i C. U. K., og er de alle i Arbejde hos det danske Firma «Danalith», som her i Beaucaire er beskæftiget med at opføre en Cementfabrik. Arbejdet vil vare hele Sommeren. — Det første Møde forløb udmærket, Svendene overgik hinanden med Forslag til Foreningens Fremgang, og blev der vedtaget baade en Diskussionsaften og en samlet Udflugt til en af de nærliggende Borge. Bagefter fejredes den gode Begyndelse med Bægerklang og Naversange til langt ud paa Natten. — Baade Diskussionsaftenen og Udflugten blev gennemført og forløb begge udmærket. — Det tegner altsaa godt for Foreningens Fremtid, især da Sammenholdet ogsaa er godt mellem Svendene.

Med kraftig Naverhilsen! *Villy Larsen.*

(Beaucaire er beliggende ca. 100 km nord for Marseille, ved Rhonefloden. — Som det fremgaar af ovenstaaende er vor ny franske Afdeling ikke opstaaet paa Grund af selve Arbejdsforholdenes Bedring i Frankrig, men kun fordi nævnte Selskab, som er dansk, gerne beskæftiger danske Svende, og overhovedet har svært ved at faa tilstrækkelig kvalificeret Arbejdskraft i Frankrig til Opførelse af de Bygninger, som Firmaet er Specialist i. Desværre har Firmaet danske Svende nok nu; der var ellers nok, som gerne vilde have en saadan Tjans. *Red.*)

St. Moritz. Søndag den 8. Maj samledes en Del Zürchernaver, som har fundet her op, sammen med et Par bosiddende Svende, til et Møde paa Restaurant «Des Alpes» i St. Moritz Bad. Efter lidt Diskussion med Øl til, blev vi enige om at stifte en Afdeling af C. U. K. og som sagt saa gjort: vi gik straks over til at vælge den ny Afdeling en Bestyrelse, som kom til at bestaa af følgende Medlemmer: Formand: Viggo Christiansen, Maler, Aarhus; Kasserer: Svend K. Rasmussen, Maler, Svendborg; Sekretær Alfred Bay, Maler, Rudkøbing; desuden Vilhelm Christensen, Maler, Fuglebjerg og Svend Petersen, Maler, Horsens.

Efter Valget sang vi Velkomstsangen for «Goliath», akkompagneret af Poul Hansen med Harmonika, hvorefter vi drøftede forskellige lokale Emner som Pintsetur etc. — Efter Mødet gik vi saa vor obligatoriske Gaasegang med vor Formand i Spidsen. — Møde afholdes hver Lørdag Aften Kl. 8½ i Hulen, som er Rest. «Des Alpes», St. Moritz Bad.

Med kraftig Naverhilsen!

Svend K. Rasmussen.

Advarsel.

Alle Afdelinger og Svende advares mod en Plattenslager **Simon Ebbesen**, vistnok fra Vejle, som ikke alene har opført sig mindre pænt her, men som ogsaa udnytter yngre og uerfarne Landsmænd, hvor han kan komme af Sted med det.

Hamborgerafdelingen.

K. M. Wentzlau

Medlemsbog Nr. 2595, Gartner, indmeldt den 31-8-1920 i Holbæk, født den 11-2-1890, er den 19-3-1927 afgaaet ved Døden. — Wentzlau var en af Afdelingens stabileste Medlemmer.

Ære være hans Minde blandt Naver!

Holbækafdelingen.

Efterlysning.

Otto Fjellerad, Medlemsbog Nr. 309 B, Slagter, bedes afvikle sit Forhold med Afdelingen i Vejle.

Hamborg. Fra 1. April 1927 har Under-
tegnede overtaget

Skandinavisk Foreningshjem,

Annenstr. 29, Hamborg, i Forpagtning.

Det skal være mig saavel som min Hustrus Bestræbelse igenem godt dansk Køkken til civile Priser og gennem proper Betjening at skabe et for herboende som for gennemrejsende Naver hyggeligt Hjem.

Alle Naver, der har Bekendte, som agter at besøge Hamborg, bedes henlede disses Opmærksomhed paa dette.

Med Naverhilsen!

Adolf Albeck & Hustru, født Nielsen.
Dansk Kok.

Svejtsernaver!

Husk Zürcherforeningens **47 aarige Stiftelsesfest Lørdag den 28. Maj** i «Rothaus» store Sal. Festen foregaar i en sjællandsk Krohave, med Udsigt over det nordsjællandske Landskab, Øresund og over til Sverige. Der danses i Skjorteærmer! Banket, Jassband, Rav i Hulen! — Dagen efter stor Naverfotografering, derefter pr. Skib til Erlenbach-Kittenmühle. — *Alle maa deltage! Bær C. U. K.-Naalen!*

Zürchernaver! Husk at tegne Eder til **Pintseturene**, enten til Hytten i Amden, eller til Pilatus-Vierwaldstättersøen. Tegning dertil sker hos Formanden.

Bestyrelsen.

Fortegnelse over Adresser for Rejsende. Ude:

Belgien:

Gent: Th. Steenbeke, Vrijdagsmarkt 47.

Liège: Spisested i Liège: Pension de Famille, Boulevard d'Avroy 14¹ (Tysk, Fransk og Engelsk); endvidere Spisehuse rue Gérardrie 13 og 25 (ved Place set. Lambart). Ingen passende Logis, men privat saadan kan som oftest skaffes i Herstal.

Malines: Quai ai Sel 11.

Frankrig.

Dunkerque: Godt og billigt Opholdssted: C. Madsen, Rest. «Holger Danske», 30 rue des Poilus.

Lyon: Hotel du Bugey, 16, Boulevard des Brotteaux (lige ved Banegaarden). Dansk Vært.

Nizza: Godt Madsted: Rest. Biscarre, Rue Biscarre.

Strasbourg: Ledigenheim, Rue de Lausanne 2, med Linie 1—4 fra Banegaarden.

Svejts.

Basel: Gode Spisesteder er «Volkshaus» samt de alkoholfri Spiserestauranter. Godt og billigt Logistad: «Heilsarmé», Rheingasse.

Bern: Hulen: Rest. Schlüssel, Metzgergasse. Logis fra Fr. 1.50.

Biel: Hotel «Schlüssel» (Herberge og billig Restauration), Centralstr. 57. Endvidere er der et billigt og godt Spisested i Folkekøkkenet (Cucine populaire).

Genf: Billigt Hotel (tarveligt men propert) 1 Ruelle des Teveaux, Værelser 1.50—2.50.

Interlaken: Pension «Rütti», Indehaver S. Madsen. — Billigste Sove- og Spisested for Skandinaver.

Lausanne: Hotel du Léman, Louve 15, gode Værelser fra Fr. 2.—. — Godt Spisested: Société Vaudoise de Consommation, Rue St-Laurent, 2. Døren til venstre fører ind til den billige Spiserestaurant; den til højre ind til den lidt dyrere, hvor man faar en knippel Middag til Fr. 2.—.

Lugano: Godt og billigt Madsted: Alkoholfri Restaurant «Pestalozzi», Via Pestalozzi.

Montreux: Godt og billigt Madsted: Pension-Restaurant 6, rue de l'église catholique. Intet rigtig billigt Sovested; anbefalelsesværdig er Hotel de la nouvelle gare (tilhøjre for Banegaarden); Værelser fra 2.50.

Vevey: «Hotel Temperance», Værelser fra 1½ Fr., billigt Spisested, eller ogsaa tysk K. F. U. M. (lige ved Banegaarden), Senge 60—80 Rp.; udmærket for rejsende Svende.

Zürich: Hotel «Rothaus», Marktgasse 17, og Hotel «Stüssihof», Stüssihofstatt. Billigere Logi: Herberge z. Seilerhof, Seilergasse. — Billigt Spisested: Alkoholfri Restaurant i Rosengasse, samt «Karl der Grosse», Kirchgasse. — Alle tre Steder ligger i Zürich 1, ca. 10 Minutter fra Banegaarden.

Tyskland.

Bremerhafen: Logishus og Rest. «Bayrischer Hof», Langestr. Propert og billig med Mad og Logis.

Dresden: Billigt Sove- og Spisested for Skandinaver «Braunschweigerhof», Hulefar Georg Müller, Freiburgerplatz 11. 25 Minutter fra Banegaarden, eller med Linie 10 til Annenkirche. Naver med Bog i Orden erholder Rabat.

Hamburg: C. U. K.s Foreningshjem, Annenstr. 29, St. Pauli. Spise- og Drikkevarer til billigste Pris.

Kiel: «Gewerkschaftshaus», Legienstr. Godt og billigt.

Vegesack: Logihaus-Restaurant «Stadt Vegesack», Hafenstraße, som baade er propert m. H. t. Sengetøj, Behandling og Spise, ligesom ogsaa Priserne er overkommelige.

Billigere, men alligevel propert Logisted: Central-Herberget (Restauration Kempfert), Am Sedanplatz. Logi til 40—50 Pfg.

Italien.

Capri: Café «Centrale».

Milano: Albergo Popolare, via Marca d'Oggiono.

Venedig: Pensione Margherita, Corte Barozzi No 2154 (S. Marco). Her tales Tysk.

Rom: Deutsches Pensionat Rosetti, Via S. Nicola da Tolentino No 50.

Neapel: Hotel Pastore, Via Giardinetto No 84.

Turin: Albergo Colombo, Via Vercelli.

Genua: Asilo Nalturmo, Via Molo 13 (2 Lire pr. Nat).

Florents: Albergo le Logge, Via dei Nezi 25.

Pensione Nerucci, Via del Sole No 8.

Nordafrika.

Tunis: Hotel Molire eller Hotel Dr. Avignon, Rue de Russia No 8 og 10.

Constantin: Hotel Coc d'or, 2 Minutter fra Banegaarden.

Biskra: Hotel des Allées, Rue du Cardinal Lavigerie No 12.

Priserne for Nattelogi i Italien varier fra 5—15 Lire pr. Mand, og i Afrika er Priserne 6—8 og 10 Fr. pr. Mand.

Palæstina.

Jerusalem: Paa «Syriscche Waisenhaus» (Forstander Pastor Schneller) faar rejsende Svende som Regel gratis et Sovested; ellers spiser man billigst i Armenierkvarteret.

Tyrkiet.

Konstantinopel: Hotel Acropolis, Grande Rue de Galata Nr. 144 (Top sehi lar Djadese Nr. 144). Værten taler Tysk, Fransk og Engelsk.

Hotel «Romania», Galata 24. — Tysk Vært. Godt og billigt Logis.

Aegypten.

Cairo: Home Internationale, Atfet el-Damalcha, Sidegade til Pladsen foran Slottet. Bestyres af en engelsk Dame, der taler Tysk og Fransk. Billigste Opholdssted for Evropeere.

Hjemme:

Göteborg: Billigt og propert Logis: «Labor», Mellangatan 9.

Nakskov: Som billige og respektable Logi- og Spisehuse kan anbefales Sømandshjemmet, Havnegade, samt Svendehjemmet (Indehaver A. Amager, Medlem af C. U. K.) Midlerkampvej 8. Alle tilrejsende Medlemmer erholder ved Henvendelse til Kassereren den første Nat gratis Logi.

Odense: «Middagssalen», St. Knuds Kirkestræde. Godt og billigt.

Hvor der er sket Adresseændringer eller hvor Behandlingen (bl. a. paa Grund af ny Vært) er mindre god, bedes dette ufortøvet meddelt Redaktionen.

C. U. K.s Adresser.

Hovedkasserer og Forretningsfører: H. J. Larsen, Postfach Zürich.

Hovedbestyrelsen: Formand: Ch. Møller, Zeltweg 47, Zürich 7.

Kontroludvalget: Peter Olsen, Schröderstraße 28³, Hamburg 24.

Spitzlerfonden: Carl F. Gjerding, Münsterergasse 9, Zürich 1.

Naar ikke andet staar anført, udbetales Understøttelsen i Hulen, hvor Udbetalingen altid finder Sted Mødeaftenen, som — dersom ingen anden Dag er angivet — er Lørdag. Endvidere gøres Medl. opmærksom paa, at Kassererne ikke ere tvungne til at udbetale Understøttelse paa Søn- og Helligdage.

Afdelinger i Svejts.

- Basel*: Rest. zum «Pfauen», St. Johann-Vorstadt 13. Udb. fra Kl. 7—8.
- Bern*: Restaurant «Schlüssel», 1. Stock, Metzgergasse. Udb.: Thv. Jespersen, Länggaßstr. 75, fra 6½—7.
- Kreuzlingen*: Udb.: P. Jørgensen, Villa «Cimbria».
- Luzern*: Café Hopfenkrantz, Zürichstr. 34. Udbetaling i Pension Meier, Sempacherstr. 24 fra 6—7.
- St. Moritz*: Rest. «Des Alpes», St. Moritz Bad.
- St. Gallen*: Udb.: V. Riisfeldt, Paul Brandtstr. 51, Schorenhalden, hvortil ogsaa al Korrespondance sendes.
- Zürich*: Restaur. «Rothaus», Marktgasse, Zürich 1. Udb.: H. A. Hansen, Kanzleistr. 3, Rammeforretningen, fra Kl. 6¼—7.

Tyskland.

- Berlin*: Otto Claussen, Naunynstr. 52, Seitfl., Berlin SO.
- Dresden*: Gasthof «Braunschweiger Hof», Freiburgerplatz 11. Udb.: P. Petersen, Mozartstr. 4, fra 6—7.
- Düsseldorf*: «Zur Winen», Ecke Kirchfeldstraße-Morsestraße, Møde hveranden Lørdag. Udb.: Lorenz Möller, Pempelforterstraße 4, træffes i Reglen hele Dagen, ellers fra 12—3 Middag.
- Hamburg*: Annenstr. 29, St. Pauli. Tel. Vulkan 9791. Udb.: Peter Olsen, Schröderstr. 283, fra 7—8.
- Harburg*: Restaurant Dringelburg, Iste Wilstorferstr. Udb.: H. Hansen, Bremerstr. 833, fra 6½—7½.
- Kiel*: Fritzes Hotel, Kl. Kuhberg, Møde den sidste Lørdag i Maaneden. Udb.: Jens Mortensen, Kaiserstr. 27, fra 5—7, *Kiel-Gaarden*.
- München*: Restaurant «Gerlinger», Göthestraße 35. Udb.: C. Björklund, Kapuzinerstr. 453, fra 6—7.
- Neumünster*: Rest. Oskar Sørensen, Bahnhofstr. 3. Udb.: A. Sørensen, Mühlenhof 42, fra 6—7.
- Vegesack*: z. «Gemütliche Ecke», Gerhards, Rolfstr. Udb.: Emil H. Schatz, Bremerstr. 8 pt., hele Dagen.

Belgien.

- Antwerpen*: Café Boston, Amsterdamstraat 4; Udb. fra 6—7½.
- Bryssel*: hver Lørdag Aften fra 7—9 au Prince Charles, 32—34, rue d'Assaut.
- Liege*: «Maison de Peuple», Place Communale, Herstal-Liege. Udb.: William Petersen, 23, rue Gerardie.

Frankrig.

- Annecy*: Møde hver Lørdag i Rest. «Martin», Rue Carnot 2. Udb.: H. Skovhave Sørensen, Usines S. R. O. i Kantine, Værelse Nr. 11, fra Kl. 7.
- Beaucaire*: Hotel Thoulouze, hvor der træffes Svende hver Aften og hvortil ogsaa Post bedes tilsendt.
- Nice*: Bar Tabac, Rue Biscarre 21.
- Paris*: Café «Bierre du Lion», 170, rue du Montmartre, Paris II, Møde hver Fredag. Samkvemsløkal: Rest Metz, rue Faubourg, St-Antoine, 179.
- Strasbourg*: Café-Restaurant «La Ville de Paris», Brüderhofgasse 27 (Rue de Frères), Hjørnet af Fasanengasse. Udb.: V. Hagendam, Ledigenheim 109 n, rue de Lausanne 2, fra 7½—8.

Spanien :

- Barcelona*: Pablo Hansen, pintor, Calle Puerta Nueva 59, 2º, 2ª, hvor ogsaa Underst. udbetales.

Skandinavien.

- Aalborg*: S. Steffensens Rest., Nyhavnsgade. Udb.: Peter Jensen, Cementvej 21, N. Sundby, fra 6—7.

- Aarhus*: Landmandshotellet, Vestergade 48. Møde hver Lørdag. Udb.: N. Juul, Lundbyesgade 14, fra 5½—7.
- Fredericia*: Rest. Steffensen, Torvet. Udb.: Chr. Iversen, Egeskovvej, fra 12—1 Middag.
- Hjørring*: «Bristol»: Mødeaften 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Udb.: Chr. Kornum Christensen, Fredensgade 1.
- Holbæk*: Hotel Mellerupgaard. Møde 1. og 3. Torsdag i hver Maaned. Udb.: P. O. Andersen, Chr. Hansensvej 6, fra 5—6.
- Holstebro*: Møde hver 1. og 3. Lørdag i Maaneden paa Hotel «Postgaarden». Udb.: Lauritz Jensen, Farvermester, Grønsge 6, som Regel hele Dagen i Forretningen.
- Horsens*: Offersens Hotel, Søndergade. Udbetaling: M. Bendixen, Gormsgade 33, 5½—6½.
- Kolding*: Jernbanehotellet, Munkegade. Møde hver 1. og 3. Lørdag i Maaneden. Udb.: Harald Hansen, Losbygade 161, fra 5—6½.
- København*: «Folkets Hus», Jagtvej 69. Hver Lørdag. Samkvemsløkal: Café Griffenfeldt, Griffenfeldtsgade 19. Udb.: Gustav Hansen, Vestergaardsvej 15 St. th., (ved Genforeningsplads, Borupsalle, Brønshøj) fra 6—7.
- Maribo*: Møde hver 2. og 4. Lørdag i Lysemosehuset i Skoven. Udb.: Thv. Christensen, Maglemer pr. Maribo, fra 6½—7.
- Middelfart*: R. Andersens Hotel. Møde den 1. Tirsdag i hver Maaned. Udb.: L. Hansen, Blindebomsvej Nr. 15.
- Nakskov*: Forsamlingsbygningen, hvor Møde afholdes den 1. Lørdag i Maaneden. Udb.: Chr. Isaksen, Fællesskabsvej 78. Al Korrespondance til L. W. Jensen, Rødbyvej 133.
- Odense*: «Sorgenfri», Fruens Bøge. Udb.: E. Vendeltorp, Nørregade 68 I, Mellembygningen, fra 6—7.
- Oslo*: Arbejderforeningen, Vilsesgate 1. Møde 2. og 4. Fredag i Maaneden, Kl. 8. Udb.: R. P. Rasmussen, Totensgate 2 II, fra 5½—6½.
- Randers*: Hotel «Phønix», Vestergade. Udb.: N. C. Nielsen, Museumsplads 14, fra 12½—1½ og fra 7—8.
- Roskilde*: Møde 1. og 3. Fredag i hver Maaned; Kasserer: Carl Clausen, Kirkegade, 8, Jørgensbjerg.
- Rødby-Havn*: Mødelokale: Hotel Østersø, Havnevej 35. Udb.: Købmand Christoffersen, Havnevej 34.
- Slavanger*: Øvre Strandgt. 14, aaben hver Dag fra 3—12.
- Stockholm*: Café Cosmopolite, Vasagatan 5 (mitt emott Centralposten). Møde varje fredag. Udb.: Nils Persson, Mäster Samuelsgatan 24 I, från 6—7.
- Svendborg*: Møde hver anden og fjerde Lørdag Kl. 8 i «Relighed» (Arbejdernes Forsamlingsbygning). Udb.: Chr. Stauner, Gormsvej 4, fra 6—7.
- Trondhjem*: Udb.: J. F. Jonsson, Holbergsgt. 21, fra 6—6½.
- Vejle*: Landbo Kafeen, Vestergade. Møde 2. og 4. Fredag i hver Maaned. Udb.: F. Jensen Koed, Horsensvej 5, Sidebygn, fra Kl. 5—6.

Redaktion og Ekspedition:

H. J. Larsen, Postfach Zürich (Schweiz).

Druck: Genossenschaftsdruckerei Zürich.